

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1995

ΕΤΟΣ 5ο

Αριθ. Φύλλου

25

Βοϊράνη

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

ΓΝΩΜΗ

Για την κατάκτηση της αυτογνωσίας μας

Από παλιά υπήρχε η σκέψη να γίνει κάποτε μια σοβαρή προσπάθεια καταγραφής της ιστορίας του χωριού μας, από τότε που εμφανίζεται οργανωμένη ζωή στην περιοχή μέχρι τις μέρες μας.

Ήταν ένα φιλόδοξο αλλά και παράτολμο εγχείρημα, για την υλοποίηση του οποίου είναι βέβαιο ότι απαιτούνταν σοβαρή και υπεύθυνη έρευνα, συνεργασία πολλών ατόμων και φορέων και ικανός χρόνος.

Η όμορφη αυτή ιδέα συζητήθηκε από ομάδα συγχωριανών πριν από αρκετά χρόνια, πλην όμως δεν πήρε σάρκα και οστά, ίσως γιατί δεν κινητοποιήθηκε ο υπεύθυνος φορέας (Κοινότητα ή Πολιτιστικός Σύλλογος) που θα το στήριζε κυρίως οικονομικά και θα συντόνιζε την όλη προσπάθεια.

Η γέννηση της "Βοϊράνης" ήταν μια πολύ καλή ευκαιρία για να ξανατεθεί σε συζήτηση το όλο θέμα, μιας και από την πρώτη στιγμή είδαν το φως της δημοσιότητας κείμενα που ασχολούνταν με την ιστορία του χωριού αλλά και με όλες τις πτυχές της κοινωνικής του ζωής από την εποχή της δημιουργίας του.

Είναι αλήθεια ότι οι στήλες της "Βοϊράνης" αποτελούν το πιο πρόσφορο έδαφος για να καρπίσει αυτή η ιδέα, διότι από τη μια έχουν το πλεονέκτημα της πλουραλιστικής προσέγγισης του όλου θέματος απ' όσο το δυνατό περισσότερα άτομα, που θα θελήσουν να δάλουν ένα λιθαράκι στην προσπάθεια αυτή και από την άλλη της δημόσιας καταγραφής τους σε μια χρονική προοπτική.

Έτσι μ' αυτό τον τρόπο μπορεί να συλλεγεί πλούσιο υλικό, το οποίο μετά από μια σοβαρή επεξεργασία και εμπλουτισμό του από μια ειδική επιτροπή μπορεί να αποτελέσει τον καμβά πάνω στον οποίο θα αποτυπωθεί η ιστορία του χωριού μας, μέσα στις σελίδες ενός καλαίσθητου τόμου. Είναι αυτονότητα δέσμεια ότι στην προσπάθεια αυτή είναι απαραίτητο το φωτογραφικό υλικό, έτσι ώστε να αναπαρίσταται η εξέλιξη του χωριού μέσα από το γραπτό λόγο και τις εικόνες των ανθρώπων. Είναι επίσης αυτονότητα ότι η ιστορική καταγραφή θα είναι καλό να γίνεται μέσα από αφηγήσεις κυρίως ηλικιωμένων συγχωριανών μας καθώς και μέσα από ιστορικές πηγές αλλά και την υπάρχουσα βιβλιογραφία.


Πριν λίγο καιρό στην συνάντηση της συντακτικής επιτροπής της "Βοϊράνης" με τον πρόεδρο του χωριού, η ίδια αυτή ξανασυζητήθηκε με ιδιαίτερη σοβαρότητα και ήδη ξεκίνησε η προσπάθεια από πολλά μέλη της, έχοντας σαν κύριο κίνητρο την αγάπη για το χωριό μας και σαν στήριγμα τον πολιτιστικό σύλλογο και την "Βοϊράνη".

Η πιο σοβαρή, όμως, εγγύηση για την δυνατότητα πραγματοποίησης αυτού του φιλόδοξου οράματος είναι το αγκάλιασμα της όλης προσπάθειας από τον Πρόεδρο του χωριού, ο οποίος δεσμεύτηκε ότι θα την στηρίξει ηθικά και οικονομικά όταν χρειαστεί.

Κάτω από τις ενθαρρυντικές αυτές προϋποθέσεις, λοιπόν, ξεκινάμε το δύσκολο αλλά και όμορφο αγώνα να συνθέσουμε κομμάτι - κομμάτι την ταυτότητα του χωριού μας, για να γνωρίσουμε όλοι και κυρίως οι νεότεροι, τη διαχρονική ιστορική μας διαδρομή στον χώρο που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε.

Κι ίσως, κάποτε, αν το όνειρο αυτό γίνει πραγματικότητα, η κατάκτηση της δικής μας, τοπικής ιστορικής αυτογνωσίας να μας κάνει περισσότερο μυαλωμένους και πιο δυνατούς, έτσι ώστε να βάλουμε τις βάσεις για ένα πιο ελπιδοφόρο και πιο δημιουργικό μέλλον.

Κων/νος Κυριαζής Κηπουρός

Χριστουγεννιάτικο τοπίο

Ε Β Ι Ρ Α Ν Η

**Το Διοικητικό Συμβούλιο
του Πολιτιστικού Συλλόγου
και η συντακτική ομάδα
της "Βοϊράνης"**

**εύχονται στους αναγνώστες της,
στους κατοίκους του χωριού,
αλλά
και σ' όλους τους ανθρώπους
χαρούμενες γιορτές
κι ευτυχισμένο το 1996
με ειρήνη και υγεία.**

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ 1977 - 1995

12 χρόνια σημαντικής υπηρεσίας
και προσφοράς στην ζωή του χωριού

Συνέντευξη
με το Διοικητικό Συμβούλιο

18 ολόκληρα χρόνια έχουν περάσει από τότε που "γεννήθηκε" ο πολιτιστικός σύλλογος του χωριού μας, με "τοκετό" καθόλου εύκολο για τα δεδομένα της εποχής εκείνης. Γονείς του; Μια ομάδα ανθρώπων, οι οποίοι με μεγάλη αγάπη, φροντίδα, υπομονή και επιμονή

ανάθρεψαν το "παιδί" που μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα κατόρθωσε να κατακτήσει τις καρδιές μας.

Σήμερα ο πολιτιστικός μας σύλλογος είναι έφηβος, πια, 18 χρονών και οι δραστηριότητες, τις οποίες έχει να επιδείξει, είναι ποικίλλες

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΤΑ ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

γράφουν οι δασκάλες των χορευτικών
Ευθυμία Μπερμπερίδου και Τασούλα Καραγιαννίδου

Όπως κάθε χρόνο έτοι και φέτος, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Πολιτιστικού Συλλόγου μας άρχισε, μέσα στον Οκτώβριο, η δίδασκαλία παραδοσιακών χορών με σκοπό τη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας του τόπου μας.

Η προσέλευση των μαθητών ήταν όπως κάθε χρόνο μεγάλη. Το σύνολο των μαθητών που παρακολούθησαν

μαθήματα χορού είναι περίπου 80. Η διάθεση και ο ενθουσιασμός τους για να μάθουν όλο και περισσότερους χορούς είναι μεγάλος και μας δίνει τη δύναμη να συνεχίσουμε. Οι δασκάλες χορού, οι οποίες είναι και αυτές γεννήματα του Συλλόγου και με κάθε τρόπο προσπαθούν να τον διατηρήσουν ζωντανό και να τον επιδείξουν προς τα έξω και οι οποίες προσφέρουν το έργο τους αυτό αφιλοκερδώς είναι οι παρακάτω:

Καραγιαννίδου τασούλα, Μπερμπερίδου Ευθυμία, Δηληγεράκη Αγγελική και Ευθυμιάδου Μαρία. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι κοπέλες αυτές θα δώσουν φέτος πανελλήνιες εξετάσεις, γεγονός που απαιτεί πολύ χρόνο για διάβασμα. Παρ' όλα αυτά, το χρόνο που τους απομένει για ξεκούραση τον αφιερώνουν στην εκμάθηση παραδοσιακών χορών στα νέα παιδιά του χωριού μας, που στο μέλλον θα εκπροσωπήσουν αντάξια τον τόπο μας.

'Οσον αφορά, τώρα, τις πολιτιστικές δραστηριότητες του Πολιτιστικού Συλλόγου, την 28η Οκτωβρίου μετά την παρέλαση, έγινε εμφάνιση των χορευτικών συγκροτημάτων, με μεγάλη επιτυχία. Τα παιδιά έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, αλλά και η συμμετοχή του κόσμου ήταν ένας σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία αυτή. Το μόνο λυπτήρο γεγονός στην όλη εκδήλω-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Παπαδοπούλου Κων/νιά του Γεωργίου και της Αναγνωστίας γεννήθηκε στις 1.9.1995 στο Έστινγκεν της Γερμανίας.

2. Παρασκευούδης αγόρι του Αθανασίου και της Αναστασίας, γεννήθηκε στις 27.9.1995 στη Δράμα.

3. Τσάκωνα κορίτσι του Χριστόφορου και της Φωτεινής γεννήθηκε στις 30.9.1995 στη Δράμα.

4.. Ουζούνογλου κορίτσι του Σάββα και της Κυριακής γεννήθηκε στις 13.10.1995 στη Δράμα.

ΓΑΜΟΙ

1. Πέτρος Σταυριανίδης του Πεζύστρατου και της Σταματούλας που γεννήθηκε το 1967 μετά της Ειρήνης Ξανθοπούλου του Κων/νου και της Ιωάννας που γεννήθηκε το 1968 στην Θεσ/κη στις 10.9.1995.

2. Αθανάσιος Ρεπάκης του Κυριάκου και της Μαγδαληνής που γεννήθηκε το 1966 μετά της Δήμητρας Ορφανίδου του Στυλιανού και της Δέσποινας που γεννήθηκε το 1969 στην Δράμα στις 23.9.1995.

3. Χαράλαμπος Κωνσταντινίδης του Χρήστου και της Ευθυμίας που γεννήθηκε το 1967 μετά της Στεφανίδου Θεογνωσία του Δημητρίου και της Ευμορφίλης στο Ντόρτμουντ Γερμανίας στις 26.9.1995.

4. Βερβελής Αναστάσιος του Κυρίλλου και της Σοφίας γεννήθηκε το 1966 μετά της Αθανασίδου Αναστασίας του Περικλή

και της Άννας γεννήθηκε το 1969. Ο γάμος έγινε στις 27.10.1995 στον Άγιο Αθανάσιο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. Κιτσιούκη Κυριακή του Χρήστου και της Αρχόντως που γεννήθηκε το 1910, συν/χος ΟΓΑ, απεβίωσε 29.9.1995.

2. Μπαχαρίδου Ελένη του Ιωσήφ και της Δέσποινας που γεννήθηκε το 1914, συν/χος ΟΓΑ, απεβίωσε 2.10.1995.

3. Ξανθοπούλου Παρασκευή του Κυριάκου και της Σουλτάνας γεννήθηκε το 1912, συν/χος ΟΓΑ απεβίωσε 4.10.1995.

4. Χ"λαζαρίδου Ελένη του Συμεών και της Σοφίας γεννήθηκε το 1894 συν/χος ΟΓΑ απεβίωσε 8.10.1995.

5. Πρεπάκη Δέσποινα του Γεωργίου και της Άννας γεννήθηκε το 1908 συν/χος ΟΓΑ απεβίωσε 13.10.1995.

6. Αραμπατζής Χριστόδουλος του Κων/νου και της Δέσποινας γεννήθηκε το 1932 γεωργός απεβίωσε στις 17.10.1995.

7. Καρκαλενίδου Δέσποινα του Αριστείδη και της Κρυσταλένιας γεννήθηκε το 1912 συν/χος ΟΓΑ και απεβίωσε στις 10.11.1995.

8. Παπαζώτου Κατίνα του Λεωνίδα και της Σύρμως γεννήθηκε το 1921 συν/χος ΟΓΑ απεβίωσε στις 23.11.1995.

9. Ανδρεάδου Φρειδερίκη του Βασιλείου και της Αγγελικής γεννήθηκε το 1940, στην Καβάλα, καθηγήτρια απεβίωσε στις 17.11.1995.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Επιμέλεια: Μπαρούδης Χρήστος

νται και να κάνουν σα στέκι τους τα γραφεία του Συλλόγου μας. Το όνειρο αυτό τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας) ήταν - όσο ζούσε ανάμεσά μας - να αποκτήσει ο Σύλλογος (στα γραφεία του) μια έγχρωμη τηλεόραση κι ένα βίντεο για να μπορούν τα μέλη του Συλλόγου να μαζεύο-

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Μεσούντος του χειμώνος ο Σύλλογός μας αποδεικνύει ότι αποτελεί ένα ζωντανό κύτταρο του χωριού μας και ότι οι δραστηριότητες του δεν σταματούν ποτέ. Έτσι εκδίδεται κανονικά η εφημερίδα "Βοϊράνη".

Επίσης λειτουργεί

η δανειστική βιβλιοθήκη και το χορευτικό τμήμα (εκμάθηση παραδοσιακών χορών) του Συλλόγου. Αυτά να τα βλέπουν μερικοί υπεύθυνοι που χρηματοδοτούν Συλλόγους με μόνο μια σφραγίδα και αρνούνται να χρηματοδοτήσουν Συλλόγους με έντονη δραστηριότητα, όπως ο δικός μας.

ΣΤΟΥΝΤΙΟ Άγγελος

ΒΙΝΤΕΟΛΗΨΕΙΣ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΑΤ. 67.362 ΟΙΚΙΑΣ 66.506

STREET CLUB

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

*

ΤΗΛ. (0521) 68.734 ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Χειρόγραφα δημοσιεύμενά ή μη, δεν επιστρέφονται
*
Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία, φίλμ,
μοντάζ, εκτύπωση
OFFSET
Τυπογραφείο
★ **ΑΣΤΗΡ**
ΗΑΙΑ Δ. ΚΑΛΑΙΤΖΗ
ΑΜΥΝΤΑ 46 & ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 39
ΔΡΑΜΑ
τηλέφωνο 32.807
με τα πλέον
σύγχρονα μηχανήματα
Γραφικών Τεχνών

ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οικογένειες Παλινοστούντων Ελλήνων Ποντίων και Βορειοηπειρωτών

Στο περασμένο φύλλο της "Βοϊράνης" και σε άλλη στήλη γράφοντας κάποιες σκέψεις μου είχα αναφέρει δι' ολίγων για τα προβλήματα των παλινοστούντων μαθητών στο σχολείο μας. Σήμερα θα προσπαθήσω να επεκταθώ λίγο παρακάτω στο θέμα και να το παρουσιάσω στις πραγματικές του διαστάσεις.

Είναι γεγονός ότι, πριν από λίγα χρόνια, δεν θα μπορούσε κανείς να φανταστεί την κατάρρευση αυτής της πανίσχυρης αυτοκρατορίας που λεγόταν Ε.Σ.Σ.Δ. (Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών) και ότι θα επακολουθούσε μέσα στα σπλάχνα της αυτός ο εμφύλιος σπαραγμός. Αυτό όμως έγινε και η πραγματικότητα μιλά από μόνη της.

Αποτέλεσμα αυτού του χάους και της αβεβαιότητας σ' αυτή τη χώρα είναι και τα καραβάνια των προσφύγων που άρχισαν να την εγκαταλείπουν και να κατευθύνονται προς όλα τα σημεία του ορίζοντα. Ένα μεγάλο κομμάτι αυτού του προσφυγικού κύματος, οι Έλληνες του Πόντου που ζούσαν στις διάφορες δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, πήραν το δρόμο προς την Ελλάδα, την πατρίδα των πατεράδων και των παπούδων τους. Έτσι έφτα-

σαν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα μερικές εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες Ελλήνων ποντίων, φέροντας ταυτόχρονα μαζί τους και τα προσωπικά τους προβλήματα προβλήματα οικονομικά, στέγης, εργασίας, ένταξης στην ελληνική κοινωνία.

Εκεί που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν, οι συνθήκες ήταν διαφορετικές, οι νοοτροπίες επίσης άλλες. Είχαν κρατήσει μέσα στην καρδιά τους βαθεία την αγάπη τους για την πατρίδα και τη Θρησκεία και σ' όλα τα άλλα συμβιβάστηκαν.

Σε πολλές από αυτές τις οικογένειες κρατήθηκε ακόμη και η γλώσσα, η γνωστή ποντιακή διάλεκτος.

Αυτές οι οικογένειες φτάνοντας στην Ελλάδα μπόρεσαν πολύ εύκολα να προσαρμοστούν, να συννεονθούν και να ενταχθούν κοινωνικά. Μπήκαν δυνατά στη ζωή, βρήκαν εργασίες, ορθοπόδησαν. Οι επιστήμονες αναγνώρισαν τα πτυχία τους και κατέλαβαν θέσεις στο σύστημα υγείας ή σε άλλους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης. Κάποιοι άλλοι έγιναν ελεύθεροι επαγγελματίες. Αυτής της

κατηγορίας των παλινοστούντων οικογενειών τα παιδιά μας ήρθαν στο σχολείο και μέσα στο πρώτο εξάμηνο ή το αργότερο στον πρώτο χρόνο, τα παιδιά αυτά έμαθαν ανάγνωση και γραφή και δεν μπορούσε εύκολα να τα ξεχωρίσει κανείς από τ' άλλα ελληνόπουλα.

Μάλιστα στο σχολείο μας ο Σπυριδάκης Χαράλαμπος προερχόμενος από την Αλβανία κατέλαβε και τη θέση του σημαιοφόρου, όταν έφτασε στην έκτη τάξη. Σήμερα φοιτά στην Γ' Γυμνασίου σε σχολείο της Δράμας και παραμένει άριστος μαθητής.

Σ' αυτό βέβαια το θεαματικό αποτέλεσμα, εκτός από τη φιλότιμη προσπάθεια των εκπαιδευτικών του σχολείου, έπαιξε σπουδαίο ρόλο και η οικογένεια. Γιατί ένα πρώτο μέλημα των οικογενειών αυτής της κατηγορίας ήταν να μάθουν, όσο μπορούσαν γρηγορότερα αυτοί και τα παιδιά τους, την ελληνική γλώσσα. Τους έβλεπα με συγκίνηση να κρατούν το λεξικό στο χέρι μεγάλοι και μικροί και να προσπαθούν να μάθουν. Άφησαν τα παιδιά τους να συναναστραφούν με τα ντόπια ελληνόπουλα και άνοιξαν τις πόρτες

των σπιτιών στα τελευταία. Οι ίδιοι δημιούργησαν γρήγορα κοινωνικές σχέσεις και φυσικά το αποτέλεσμα ήρθε μόνο του.

Υπάρχει όμως και μία άλλη κατηγορία Ελλήνων παλινοστούντων πολύ διαφορετική από την πρώτη. Σ' αυτή ανήκουν οι οικογένειες, που δυστυχώς δεν κράτησαν καθόλου στοιχεία της ελληνικής γλώσσας στις εκεί πατρίδες τους και αφομοιώθηκαν γλωσσικά από το ρωσικό ή τουρκικό περιβάλλον με τη ρώσικη ή την τούρκικη γλώσσα, ανάλογα με τη γεωγραφική τοποθεσία που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν.

Δυστυχώς είχαν και διαφορετική νοοτροπία ζωής. Υπάρχουν τέτοιες οικογένειες στο χωριό μας και μάλιστα αρκετές. Πολλοί απ' αυτούς γνωρίζουν μόνο τη ρώσικη και πάρα πολλοί μόνο την τούρκικη.

Είναι αυτές οι οικογένειες, που ήρθαν από τα βάθη της ανατολικής και νότιας πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Αυτές οι οικογένειες είναι εκείνες που θα έπρεπε να προσπαθήσουν περισσότερο από τις προηγούμενες. Κλεισμένοι στον ευατό τους και στο στενό οικογενειακό τους περιβάλλον περιχαρακώνουν και τα παιδιά τους, μην αφήνοντάς τα ντόπια ελληνόπουλα

σε επαφή με τα ντόπια ελληνόπουλα. Πώς θα μάθουν τη γλώσσα; Πώς θα προσαρμοστούν στα νέα γι' αυτούς δεδομένα; πώς θα βρουν εργασία και πώς θα ενταχθούν στην Ελληνική κοινωνία; Εδώ είναι το μεγάλο πρόβλημα. Τα παιδιά αυτών των οικογενειών είναι εκείνα που παρουσιάζουν και ψυχολογικά προβλήματα στο σχολείο, αλλά και πλείστες μαθησιακές δυσκολίες. Κι εδώ καλείται να πάξει το θετικό του ρόλο το σημερινό σχολείο.

Όμως με ποια προγράμματα και ποια διδακτικά βιβλία;

Με ποιο εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρωσαπικό;

Δεν ήταν έτοιμο ούτε το Υπουργείο Παιδείας να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση. Προσπαθεί ακόμη και σήμερα με ημίμετρα να αντιμετωπίσει τα πράγματα. Με τις τάξεις υποδοχής, εκεί όπου υπάρχουν αρκετοί παλινοστούντες μαθητές και με τα φροντιστηριακά τμήματα εκεί που υπάρχουν λίγοι, προσπαθεί μέσα στο χάος και στο σκοτάδι χωρίς πρωσαπικό που να έχει κάνει κάποια σεμινάρια και χωρίς ανάλογα διδακτικά βιβλία και εποπτικό υλικό. Όλα αφημένα στον ενθουσιασμό και το φιλότιμο του έλληνα

εκπαιδευτικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στο χωριό μας, εδώ και δύο χρόνια, λειτουργούν δύο τέτοια φροντιστηριακά τμήματα, από ένα στο κάθε σχολείο. Οι συνάδελφοι που εργάζονται σ' αυτά κάνουν ό,τι μπορούν με τις γνώσεις που έχουν, με τις ώρες που διδάσκουν και με την υλικοτεχνική βοήθεια που έχουν, αυτά όμως δεν φτάνουν.

Χρειάζεται η πολιτεία να δει το θέμα με προσοχή. Χρειάζεται να επιμορφώσει πρωσαπικό και να συντάξει ειδικά προγράμματα. Χρειάζεται ακόμη μέσα από άλλα προγράμματα να επιμορφώσει και τους ενήλικες, τους γονείς αυτών των παιδιών. Κάποτε οι Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης κάτι έκαναν στον τομέα αυτό. Παλιά κάτι ακούγαμε, τώρα δεν υπάρχει καμιά κίνηση. Τουλάχιστον δεν ξέρω να γίνεται κάτι τέτοιο στο χωριό μας.

Πριν δύο χρόνια είχα κάνει μια πρόταση στην κοινότητα του χωριού μας να ηγηθεί μιας τέτοιας επιμορφωτικής πρωτοβουλίας των παλινοστούντων, με τη δημιουργία ενός επιμορφωτικού τμήματος ή τάξης, πέστε το όπως θέλετε, στην οποία θα δίδασκε ο υπογράφων χωρίς μισθό, αλλά η πρότασή μου έμεινε μόνο ως πρόταση, χωρίς ποτέ να υλοποιηθεί.

Αυτά προς το παρόν κι αν χρειαστεί θα επανέλθουμε.

pub ISMINI

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

0521 67407

ψαροταβέρνα

"Η ΚΑΛΗ"

ΣΤΟΝ

ΑΓΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ

ΧΡΩΜΑΤΑ

ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΜΟΥΣΙΚΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

*

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΤΗΛ. (0521) 68.196 - οικίας 68.739

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΘΥΒΟΥΛΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Δ.Ε.

ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΠΙΒΛΕΨΙΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΒΕΡΓΙΝΑΣ 22

ΔΡΑΜΑ

ΤΗΛ. 32.297

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΜΑΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΡΟΥΛΑΝ - ΤΣΙΜΟΥΧΕΣ (ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ & ΑΕΩΝΟΣ)
ΙΜΑΝΤΕΣ - ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΙΕΣΕΩΣ (ΛΑΔΙΟΥ - ΑΕΡΟΣ)

ΤΑΣΟΣ ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

ΤΗΛ. (0521) 68.649 FAX 66.401 K.T. 093- 249516

Zαχαροπλαστείο

ΑΝΑΤΟΛΗ

Αφοί ΚΑΡΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΔΗ & ΣΙΑ

</div

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Από την ζωή των Δημοτικών μας σχολείων

Δραστηριότητες Α' Δημοτικού Σχολείου Αγίου Αθανασίου

Επιμέλεια: Νίκη Γιουβάντσου - Τελλίδη

● Στις 13 Οκτωβρίου 1995 το σχολείο μας πραγματοποίησε ημερήσια εκδρομή στα Πετράλωνα Χαλκιδικής.

Τα παιδιά έμειναν κατάπληκτα μπροστά στην τόση ομορφιά του σπηλαίου. Ήταν μια πρωτόγνωρη εμπειρία η θέα με τους σταλακτίτες και τους σταλαγμίτες.

Στη συνέχεια επισκεφθήκαμε το ζωολογικό κήπο, στο δάσος του Σέιχ - Σου, στη Θεσ/κη. Ο καιρός ήταν υπέροχος και τα παιδιά έτρεξαν μέσα στα δρομάκια του κήπου, χάρηκαν τα ζώα, έπαιξαν.

Εκεί μας περίμενε και η συγχωριανή μας κ. Κατσαντώνη Σμαρούλα, που δουλεύει στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος και μας ξενάγησε στο Θέατρο του Δάσους.

Γυρίσαμε πίσω στις 6 το απόγευμα, όλοι μας χαρούμενοι και πλουσιότεροι σε εμπειρίες και εικόνες.

● Ο φιλόλογος Ριτζαλέος Βασίλης ήρθε στο σχολείο μας και μίλησε για την ιστορία του χωριού μας. Μαθητές και δάσκαλοι παρακολούθησαν με πολύ ενδιαφέρον όλα όσα ειπώθηκαν.

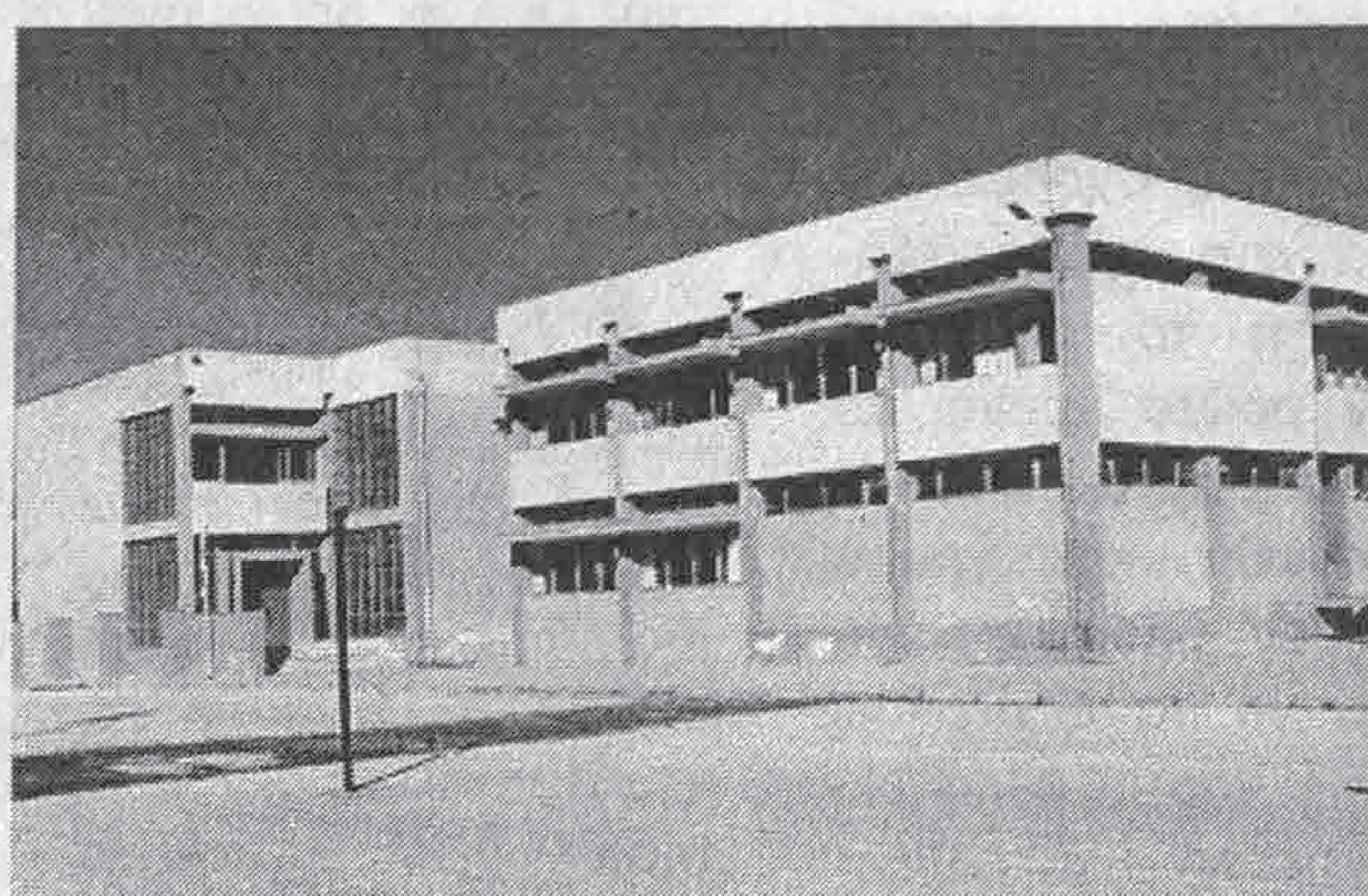
Μετά οι μαθητές της ΣΤ' τάξης έγραψαν έκθεση με θέμα "Το χωριό μου".

● Ο σύλλογος "Γονέων και Κηδεμόνων" του σχολείου αγόρασε για τους δασκάλους όλων των τάξεων βοηθήματα γλώσσας. Οι δάσκαλοι του σχολείου τον ευχαριστούν θερμά.

● Στις 17 Νοεμβρίου ημέρα αφιερωμένη στο Πολυτεχνείο, γιορτάσαμε στο σχολείο μας την επέτειο. Σχετική ομιλία εκφώνησε η δασκάλα κ. Δόμνα Τομπαΐδου - Ριτζαλέου. Τα παιδιά κατέθεσαν λουλούδια στο ηρώο, είπαν ποιήματα και τραγούδησαν τραγούδια αφιερωμένα στην επέτειο.

Δραστηριότητες Β' Δημοτικού Σχολείου Αγίου Αθανασίου

Επιμέλεια: Χαροκόπειος Διευθυντής του Σχολείου

● Ευχαριστούμε θερμά το φιλόλογο Βασίλη Ριτζαλέο που πρόθυμα ανταποκρίθηκε στο κάλεσμά μας και ήρθε στο σχολείο μας να μιλήσει σ' εμάς και τους μεγάλους μαθητές μας για την ιστορία του χωριού μας. Συμφωνήσαμε αυτή η επίσκεψη να είναι η αρχή και να ακολουθήσουν και άλλες τέτοιες επισκέψεις του στο σχολείο μας, γιατί πιστεύουμε ότι πολλά μπορεί να μας πει και να συμβάλλει μαζί με μας στην ανύψωση του γνωστικού επιπέδου των μαθητών μας.

● Γιορτάσαμε και φέτος σεμνά, αλλά ουσιαστικά, τη γιορτή του Πολυτεχνείου. Μίλησε σχετικά στους μαθητές η κ. Εμμανουηλίδη Ευθυμία, δασκάλα του σχολείου μας.

Μαθητές των μεγάλων τάξεων απάγγειλαν ποιήματα και τραγούδησαν. Στη συνέχεια έγινε προβολή βιντεοταινίας με θέμα: Τα γεγονότα του Πολυτεχνείου".

Η γιορτή έκλεισε με την επίσκεψη μαθητών και δασκάλων στο Ηρώο του χωριού, όπου με ευλάβεια άφησε καθένας από ένα λουλούδι στη μνήμη όλων εκείνων που έπεσαν ή βασανίστηκαν εκείνη τη χρονική περίοδο, για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Πατρίδα μας.

● Το σχολείο μας και πάλι, πρόθυμα και συναισθηματικά φορτισμένο, συμμετείχε στην προσπάθεια της Κοινότητας για τη συγκέντρωση τροφίμων και άλλων υλικών πρώτης ανάγκης με προορισμό τους δεινοπαθούντες φίλους και ομόθρησκούς μας Σέρβους της Βοσνίας. Θέλουμε να πιστεύουμε και ελπίζουμε ότι γρήγορα θα λήξει ο αιματηρός αυτός εμφύλιος και ότι οι λαοί της γειτονικής πρώην Γιουγκοσλαβίας θα βρουν το δρόμο της Ειρήνης και της Δημιουργίας.

ΕΔΩ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Επιμέλεια:
Άννα Μιχαηλίδη - Μπολοτάκη

Εκλογές για πενταμελή συμβούλιο

Σε όλη την Ελλάδα οι μαθητές των γυμνασίων, στις αρχές Νοεμβρίου, ψήφισαν για την ανάδειξη των πενταμελών συμβούλιων των τμημάτων τους. Στο γυμνάσιο του χωριού μας οι εκλογές έγιναν στις 2.11.1995.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες κάθε τμήματος ψήφισαν με απόλυτη μυστικότητα αυτούς που έβαλαν υποψηφιότητα. Η ψηφοφορία έγινε με την παρουσία του υπεύθυνου καθηγητού του κάθε τμήματος.

Τα αποτελέσματα έχουν ως εξής: για την Α' τάξη στο τμήμα Α1 αναδείχθηκε πρόεδρος η Ελευθεριάδου Ελένη του Παρασκευά,

στο τμήμα Α2 η Σιμίκογλου Σοφία του Ευσταθίου

στο τμήμα Β1 η Δραγουδάκη Δέσποινα του Χαραλάμπους

στο τμήμα Β2 ο Τσολάκης Κυριάκος του Νικολάου

στο τμήμα Γ2 ο Ελευθεριάδης Χρήστος του Αναστασίου

και στο τμήμα Γ1 η Καρανίκα Νικολέτα του Αθανασίου

Επίσης εκλογές έγιναν και στις 8.11.1995 για την ανάδειξη του 15μελούς συμβουλίου του γυμνασίου. Σ' αυτές τις εκλογές υποψηφιότητα είχαν το δικαίωμα να θέσουν όποιοι μαθητές ήθελαν απ' όλα τα τμήματα. Η ψηφοφορία έγινε μετά το τέλος της τρίωρης συνέλευσης για τον απολογισμό του απερχόμενου 15μελούς.

Τα αποτελέσματα των εκλογών δόθηκαν από την εφορευτική επιτροπή, την οποία αποτελούσαν οι πρόεδροι των 5μελών συμβουλίων των τμημάτων. Πρόεδρος του 15μελούς εκλέχθηκε η μαθήτρια της τρίτης τάξης Παρασκάκη Ανθή του Κυριάκου.

Η προσφορά του 15μελούς στο σχολείο είναι άξια συγχαρητηρίων, αφού έως τώρα έχουν βοηθήσει στην αγορά διαφόρων εποπτικών μέσων.

Το χρηματικό ποσόν, που συγκεντρώνουν στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς από τα έσοδα των πενταμελών συμβουλίων, το διαθέτουν στο σχολείο για την αγορά βιβλίων (για την βιβλιοθήκη), για την αγορά υλικού για το γυμναστήριο. Επίσης βοήθησαν στην αγορά του ηλεκτρονικού κουδουνιού. Όλα αυτά δεχόνται ότι τα παιδιά μας είναι ευαισθητοποιημένα στα διάφορα προβλήματα του σχολείου και δεν έχουν επηρεαστεί από την αδιαφορία, που υπάρχει στην εποχή μας. Ας ευχηθούμε να συνεχίσουν να έχουν την ίδια συμπεριφορά σε όλη τη διαδρομή της ζωής τους.

**Υαλικά - Φωτιστικά
Είδη Δώρων**

GUSTO

ΛΙΘΟΞΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΛΑΜΠΑΚΙ & ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
0521 52.345

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΗΛΕΚΤΡ. ΟΙΚ. ΣΥΣΚΕΥΩΝ

**ΨΥΓΕΙΑ - ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ - ΚΟΥΖΙΝΕΣ
ΣΚΟΥΠΕΣ - ΜΙΚΡΟΣΥΣΚΕΥΕΣ**

*

ΚΟΥΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

*

ΤΗΛ. (0521) 68.749

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η "Βοϊράνη" στα σχολεία μας

Βράβευση των καλύτερων εκθέσεων με θέμα το "χωριό μας".

Τις έγραψαν οι μαθητές της έκτης τάξης
των Δημοτικών μας σχολείων

Η "Βοϊράνη" σε και κατάφεραν να εκθέσουν μ' επιτυχία τις γνώσεις, τους προβληματισμούς και τις ελπίδες τους για το μέλλον.
Η επιλογή των δύο καλύτερων εκθέσεων έγινε με ιδιαίτερη προσοχή, καθώς αρκετά γραπτά αποτέλεσαν ευχάριστη έκπληξη με το

ζωντανό και άμεσο παιδικό λόγο. Στους μικρούς μαθητές θα δοθούν λογοτεχνικά βιβλία σαν ελάχιστη αναγνώριση της συγκινητικής προσπάθειάς τους.

Ευχαριστούμε θερμά τους εκπαιδευτικούς και τους μικρούς μαθητές.

Οι εκθέσεις που διακρίθηκαν:

1ο Δημοτικό Σχολείο Όνομα: Ελένη Κουτόγλου

Παρασκευή 10 Νοεμβρίου 1995

Κάθε άνθρωπος έχει μια πατρίδα και έναν τόπο που ζει και μεγαλώνει. Έτσι κι εγώ έχω το δικό μου τόπο: το χωριό μου. Εδώ γεννήθηκα, εδώ πρωτοαντίκυρα το φως του ήλιου.

Με τα μάτια της παιδικής μου φαντασίας το βλέπω από ψηλά. Είναι κάτιον ονειρεμένο. Οι σκηνές των σπιτιών χρυσοκοκκίνους κάτω από τη λάμψη του πρωτονέού ήλιου. Τα σπίτια μοιάζουν με σπιρτόκουντα από ψηλά. Και είναι αρκετά. Άλλα πάω να μην είναι; 3564 κάτοικοι ζουν εδώ. Να πιο κάτω και η εθνική οδός που διασχίζει το χωριό σαν τεράστιο ερπετό. Το ψηλότερο σημείο είναι το καμπαναριό της εκκλησίας που και αυτό λαμπτυγίζει. Τα δημοτικά μας σχολεία σφίζουν από ζωή τις ώρες που οι μαθητές πηγαίνουν σ' αυτά.

Όλοι οι κάτοικοι καταγόμαστε από ανθρώπους που ήρθαν στο χωριό μας μετά το 1922 για μια καλύτερη ζωή. Από τότε μέχρι σήμερα οι περισσότεροι ασχολούνται με τη γεωργία και παράγουν σιτάρι, καλαμπόκι, καπνό και βαμβάκι. Ο τεράστιος κάμπτος απλώνεται γύρω από το χωριό μας, που έχει καλούς και φιλόξενους κατοίκους. Χαίρεσαι να τους λες "καλημέρα".

Η αγορά μας είναι ένα ακόμα όμορφο σημείο στο χωριό μας. Από κεί αγοράζουμε ό,τι μας λείπει. Και αν κάτι δεν το βρούμε εκεί, θα το πάρουμε απ' τη γειτονική μας πόλη, τη Δράμα που απέχει 13 χιλιόμετρα. Υπάρχουν όμως και κάποιες ελλείψεις στο χωριό μας, όπως είναι το αστυνομικό τμήμα, το κέντρο υγείας και το κέντρο νεοτητας. Το αστυνομικό τμήμα μας λείπει, γιατί πολλοί άγνωστοι έρχονται και δημιουργούν πολλά προβλήματα με ληστείες και ναρκωτικά. Ακόμη χρειάζομαστε ένα κέντρο υγείας, γιατί το αγροτικό ιατρείο δεν μπορεί να εξυπηρετήσει όλους τους ανθρώπους που έχουν πρόβλημα υγείας.

Το πιο σημαντικό για μένα είναι το κέντρο νεοτητας, όπου θα μπορούσαμε να συγκεντρωνόμαστε και να μιλάμε για προβλήματα που μας αφορούν, για να διαβάσουμε ή να πάξουμε.

Το χωριό μου ίσως δεν είναι κάτιον εξαιρετικό, αλλά όπου κι αν πάω δεν ξεχνώ το μοναδικό μέρος που το παρομοιάζω με ζωγραφιά: "το χωριό μου".

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η στήλη του βιβλίου

επιμέλεια: Ευθυμία Εμμανουηλίδου, δασκάλα

ΒΙΒΛΙΟ: ΠΗΓΗ ΜΟΡΦΩΣΗΣ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ - ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ

Στις μέρες μας όλο και πιο έντονα προβάλλεται το πρόβλημα της φιλαγωγίας των παιδιών. Πρόβλημα πάνω στο οποίο θα πρέπει να σκύψουμε με σοβαρότητα και υπευθυνότητα όλοι οσοι ασχολούνται με την αγωγή του παιδιού (εκπαιδευτικοί - γονείς - αρμόδιοι φορείς) και με τις συντονισμένες προσπάθειές τους να το αντιμετωπίσουν.

Η φιλαγωγία και ιδιαίτερα καλών παιδικών βιβλίων μπορεί να αλλάξει τη ζωή ενός παιδιού και αυτό γιατί πάντα ένα καλό παιδικό βιβλίο επιδιώκει:

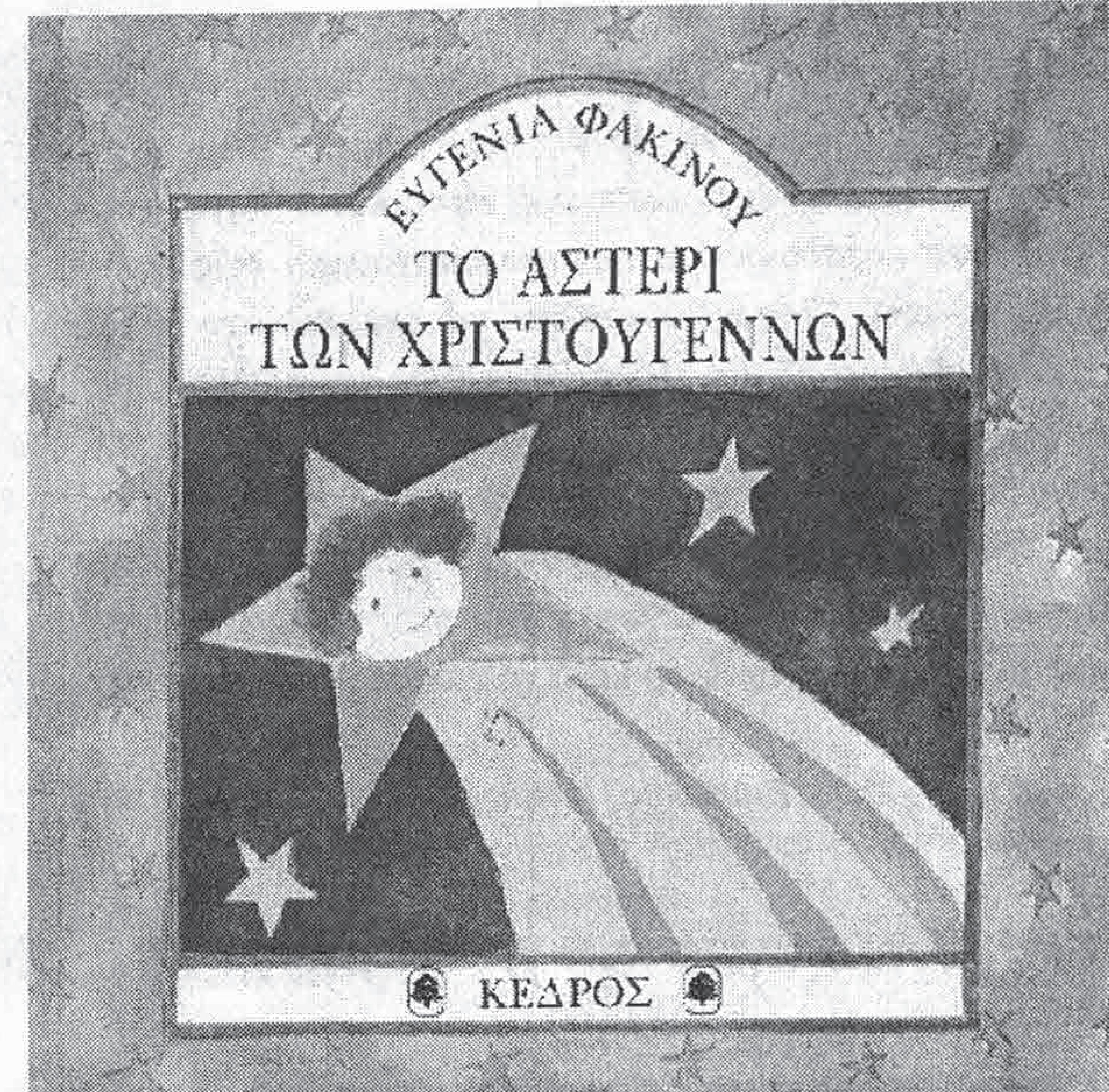
- * να καλλιεργήσει δεξιότητες στο παιδί
- * να το ψυχαγωγήσει και να το συντροφέψει
- * να διευρύνει τον κόσμο της φαντασίας του
- * να το ενθαρρύνει, να το ταυτίσει με ήρωες
- * να το συναρπάσει με περιπέτειες
- * να το κάνει ήρωα - εξερευνήτη - ταξιδιώτη
- * να το ξεναγήσει στην Αρχαιότητα
- * να το μυήσει στην Τέχνη
- * να το ενημερώσει, να του δημιουργήσει νέους προβληματισμούς και τέλος να του καλλιεργήσει την έκφραση και το λόγο.

Το παιδί πρέπει να γνωρίσει, να νιώσει και να αγαπήσει το καλό παιδικό βιβλίο.

Είναι ένα όμορφο και μεγάλο χωριό στο νομό Δράμας. Έχει πολλά πράγματα για ν' ασχοληθείς. Έχει Γυμνάσιο, δύο Δημοτικά σχολεία, παιδικό σταθμό και γυμναστήρια. Οι περισσότεροι άνθρωποι ασχολούνται με τη γεωργία και παλιότερα - κυρίως - με τον καπνό. Σιγά σιγά οι πιο πολλοί ασχολούνται τώρα με το βαμβάκι, το σιτάρι, το καλαμπόκι.

Στο χωριό μας πρέπει να γίνονται μερικά οπολύ σημαντικά πράγματα. Πρέπει να έχουμε ένα ιατρείο με γιατρό που να είναι όλη τη μέρα στο χωριό μας και ένα ασθενοφόρο. Στον κεντρικό δρόμο δεν πρέπει να αφήνουν τα αυτοκίνητά τους πάνω στο δρόμο. Χρειάζεται να κάνουν ένα μεγάλο πάρκινγκ, για να βάζουν τ' αυτοκίνητά τους.

Πρέπει να γίνει ένα μεγάλο πάρκο μόνο για τα παιδιά, που να έχει πολλά πράγματα για να παίζουν. Στην πλατεία μας δεν πρέπει να υπάρχουν τόσο τσικνέντο, αλλά να το χαλάσουν και να βάλουν γρασίδι. Εγώ αγαπώ πολύ το χωριό μου, γιατί είναι το πιο όμορφο απ' τ' άλλα και δεν θέλω να το αποχωριστώ.

λειά του. Ποιος όμως θα τραβήξει αυτό το έλκηθρο; Ο Αϊ - Βασίλης ψάχνει να βρει τον πιο κατάλληλο. Έτσι λοιπόν, βάζει αγγελία...

β. Τίτλος: Το αστέρι των Χριστουγέννων
Συγγραφέας: Ευγενία Φακίνου

Εικονογράφηση: Ευγενία Φακίνου
Εκδόσεις: ΚΕΔΡΟΣ 1989

Ένα μικρό αστεράκιδεν άκουσε το δάσκαλο των αστεριών, τον κύριο Αλταΐρ, να μείνει στη θέση του, όπως έκαναν και τ' άλλα αστέρια και αποφάσισε να πλησιάσει στον πλανήτη Γη να το δει από κοντά. Όσο πλησίαζε όλο και περισσότερο έβλεπε τρεις ανθρώπους να κρατάνε δώρα και κάπου να πηγαίνουν, έβλεπε...

β. Τίτλος: Τα Χριστουγεννιάτικα τριαντάφυλλα
Συγγραφέας: Σέλμα Λάγκερλεφ

Απόδοση: Λητώ Τσεκούρα

Οι ιστορίες της Σέλμας Λάγκερλεφ είναι ιστορίες αθρωπίας. Κυρίαρχο ρόλο έχουν οι απλοί άνθρωποι του λαού. Η αγάπη υψώνεται ως υπέρτατη δύναμη που μεταμορφώνει τη σκληρή πραγματικότητα και απαλύνει τον πόνο. Στα "Χριστουγεννιάτικα τριαντάφυλλα" ένας μοναδικός κήπος ανθίζει κάθε παραμονή Χριστουγέννων μέσα στο παγωμένο δάσος.

2. ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

α. Τίτλος: Διηγήματα Χριστουγέννων, Πρωτοχρονιάς και Φώτων
Ανθολόγηση από τον Χάρη Σακελλαρίου

Εικονογράφηση: Γιάννης Λεκκός

Εκδόσεις: ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Συλλογή από 26 διηγή-

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΥΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΥΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Θέρμανσης

ΜΕΛΕΤΗ - ΕΠΙΒΛΕΨΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΛΜΠΑΝΤΑΚΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Τ.Ε.

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ 0521 ☎ 68.265

ΟΥΖΕΡΙ - ΣΝΑΚ ΜΠΑΡ

"η" ΒΟΪΡΑΝΗ"

Αν σας ενδιαφέρει το καλό φαγητό,
σε συνδυασμό με την άψογη εξυπηρέτηση,
ελάτε σε μας.

ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

ΑΦΟΙ ΤΑΚΤΣΙΔΗ

ΑΝΟΙΧΤΑ ΟΛΗ ΜΕΡΑ ● ΤΗΛ. παραγγελιών 68.690

Γράφουμε την ιστορία του χωριού μας

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Από το φύλλο αυτό επιχειρούμε μια συστηματική καταγραφή της ιστορίας του χωριού μας, από τότε που εμφανίζεται ζωή στην περιοχή μέχρι τις ημέρες μας. Είναι μια προσπάθεια συλλογική που έχει την υποστήριξη της κοινότητας και του Συλλόγου.

Ελπίζουμε ότι μέσα σε μια υπεύθυνη έρευνα και ένα γόνιμο προβληματισμό, να συνθέσουμε, κομμάτι - κομμάτι την ταυτότητα μας, έτσι ώστε να αποτελέσει πηγή γνώσης για τους κατοίκους του και παρακαταθήκη στις επερχόμενες γενεές. Στόχος μας είναι να εκδοθεί στο τέλος ένας καλαισθητός τόμος, εμπλουτισμένος με πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Φιλοδοξία μας είναι να ευαισθητοποιήσουμε όσο το δυνατό περισσότερους συγχωριανούς μας, τους οποίους καλούμε να συμβάλλουν σ' αυτή την προσπάθεια, καταθέτοντας εγγράφως ή προφορικά διαθέτουν.

Οι σήλες της "Βοϊράνης" είναι ανοιχτές και τους περιμένουν.

Τι σχεδιάζουμε - τι περιμένουμε

Σχεδιάζουμε να συλλέξουμε κάθε τι που διασώζεται σε διάφορες ιστορικές πηγές (αρχαίες επιγραφές, βιβλία κλπ.) που αφορά την ιστορικότητα της περιοχής απ' τα αρχαία χρόνια.

Ακόμη σχεδιάζουμε την διερεύνυση της προέλευσης των πρώτων κατοίκων του χωριού, την σύνθεση τους την οργάνωσή τους.

Τέλος σχεδιάζουμε την καταγραφή όλων των πτυχών της κοινωνικής ζωής του χωριού (κοινωνικές σχέσεις, διασκέδαση, οικονομία, εκκλησία, εκπαίδευση, αυτοδιοίκηση, αθλητισμός, πολιτισμός κλπ.).

Περιμένουμε από τους αναγνώστες της "Βοϊράνης" να μας γράψουν τις σκέψεις τους και τις προτάσεις τους για την καλύτερη υλοποίηση του πιο πάνω στόχου. Περιμένουμε ακόμη τα γράμματά τους, τις μελέτες τους, τα σχόλιά τους. Ο διάλογος ανοιχτής ο χρόνος θα δείξει το αποτέλεσμα.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

(παλιά Βοϊράνη, Μπόριανη).

του Κων/νου Κυριαζή Κηπουρού

Αρχίζουμε την ιστορική διερεύνηση με μια εργασία του Κων/νου Κυριαζή - Κηπουρού, μέλος της συντακτικής ομάδας απ' την δημιουργία της "Βοϊράνης" που δημοσιεύτηκε στο πρώτο της φύλλο (Μάιος 1991) και αναφέρεται στην ιστορία της περιοχής από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι την έλευση των προσφύγων το 1922. Στηρίζεται σε ιστορικές πηγές (υπάρχουσα βιβλιογραφία) και σε αφηγήσεις ηλικιωμένων συγχωριανών μας και θα ολοκληρωθεί σε συνέχειες.

Πρώτο μέρος

Είναι ιστορικά διαπιστωμένο ότι σ' αυτήν την περιοχή (Άγιος Αθανασίου) που κατά τους ιστορικούς την χαρακτήριζε πάντα η "ασύγκριτη μεγαλοπρέπεια και το ασύνθετο φυσικό κάλλος", οφειλόμενο κυρίως στο πλήθος των πηγαίων νερών της και την πλούσια και πυκνή βλάστηση, εγκαταστάθηκαν κατά την προϊστορική περίοδο και συγκεκριμένα κατά την νεολιθική εποχή, δηλ. περί τα 5.000 π.Χ., Θρακικές και Πελασγικές φυλές.

Σύμφωνα με τον δραμινό ιστορικό Β. Πασχαλίδη, "κατά τον ΣΤ' αιώνα, στην περιοχή μας εγκαταστάθηκε η Θρακική φυλή των Ηδωνών, αφού εκδίωξε τα Παιονικά και διάφορα άλλα Θρακικά στοιχεία που ζούσαν σ' αυτήν. Περί τον 4ο π. Χ. αιώνα στην περιοχή μας εγκαταστάθηκαν άποικοι Αθηναίοι και Θάσιοι".

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως προϊστορικό οικισμό κείμενο προς τα ανατολικά σε απόσταση 1000 περίπου μέτρων από τη σημερινή τοποθεσία του χωριού και σε απόσταση 500 μέτρων από τις λεγόμενες πηγές Βοϊράνης.

Στο πιο πάνω "αρχαίο πόλισμα", που καλύπτει εκτεταμένη έκταση και όπου έχει ανασκαφεί και κτίριο βυζαντι-

νών χρόνων, βρέθηκαν ανάμεσα στα ερείπια διάφορα πιθάρια καθώς και όστρακα μελανόμορφων και αβαφών αγγείων. Από εκεί προέρχονται διάφορα αρχιτεκτονικά μέλη, κομμάτια σαρκοφάγων και επιγραφές (ελληνικές και λατινικές), που βρέθηκαν στον Άγιο Αθανάσιο και στο Κεφαλάρι. Από τις επιγραφές αυτές φαίνεται ότι το πόλισμα υπήρχε κατά την μακεδονική εποχή και στην θέση του ιδρύθηκε αργότερα ρωμαϊκό vicus (ειδος αγροικίας).

Η ονομασία αυτή του αρχαίου πολίσματος (μικρό χωριό) σύμφωνα με τον ιατρό Δραμινό ιστορικό Στ. Μερτζίδη, φέρεται ότι ήταν η "Απολλωνία", το δε όνομα αυτό διατήρησε μέχρι την IB' εκατονταετερίδα (1200 μ.Χ.), οπότε αντικαταστάθηκε υπό του σημερινού χωρίου "Μπόριανη" που έλαβε και το όνομά του, το οποίον μετά την υπήρχε κατά την μακεδονική εποχή και στην θέση του ιδρύθηκε αργότερα ρωμαϊκό vicus (ειδος αγροικίας).

"Στη θέση της αρχαίας "Απολλωνία", η οποία μετετράπη σε αγρούς, ανακαλύπτονται ίχνη της αρχαιότητας μεταξύ δε αυτών ευρέθη πίθος χωρητικότητας 1300 οκάδων και πάχους 20 εκατοστομέτρων, εν των οποίων υπήρχον και περί τα 15 οκάδας κέχρου εν καλή καταστάσει διατηρηθέντος.

Κατά τον πιο πάνω συγγραφέα η αρχαία Απολλωνία βρισκόταν κάτωθεν του σημερινού χωρίου "Μπόριανη", το οποίο εξομειώνει με την παραλαγμένη ονομασία "Μπόριανη".

Η Απολλωνία κατ' αυτόν είχε ιδρυθεί από τους Θρά-

κες και υπήρχε ναός προς τιμή του Απόλλωνος. Αναφέρεται ακόμη ότι μέσω αυτής (Απολλωνίας) διήλθε ο Απόστολος Παύλος ερχόμενος εκ των Φιλίππων και της Αμφιόλεως και μετεβαίνων εις Θεσσαλονίκην.

Ταύτην την Απολλωνία ως αναφέρει ο ιστορικός Στράβων, κατέσκαψεν ο Φιλίππος.

Είναι αξιοσημείωτο ότι πρόσφατα επισημάνθηκαν στο αγρόκτημα Αγίου Αθανασίου και συγκεκριμένα στο αγρό του Βασ. Μπάρου, λειψανα αρχαίου κτιρίου ρωμαϊκής Εποχής. Στην ίδια περίπου περιοχή βρέθηκαν παλαιότερα επιτύμβια γλυπτά ρωμαϊκών χρόνων, καθώς και όστρακα αγγείων και κλασσικών χρόνων, τα οποία ευρίσκονται στο Μουσείο των Φιλίππων. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι μετά την εκδίωξη των Θρακοπελασγικών φύλων, η περιοχή κατακτήθηκε από τους Μακεδόνες, μετά δε την κατάκτηση της Μακεδονίας από τους Ρωμαίους (146 π.Χ.) η περιοχή μας έγινε ρωμαϊκή Επαρχία.

Από το 395 μ.Χ. μέχρι το έτος 1383 μ. Χ. η περιοχή μας ήταν επαρχία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, μ' ένα μικρό διάλλειμα φραγκικής κατοχής (1206 - 1223). Σημαντική για την περιοχή είναι η αναφορά του Γάλλου χρονογράφου Γοδεφρίδου Βιλλαρδούνου, ο οποίος αναφέρει ότι στην πεδιάδα ανάμεσα στα δύο κάστρα της Δράμας και της Χρυσούπολης (σημ. Καβάλα) υπήρχαν μόνο Έλληνες.

Το έτος 1383 η περιοχή μας καταλήφθηκε οριστικά από τους Θρωμανούς Τούρκους (το 1371 έγινε η πρώτη κατάληψη) και εποικίστηκε από Κονιάρους, οι οποίοι ήταν βάρβαρη φυλή Τούρκων από την περιφέρεια Ικονίου της Μ. Ασίας. Από τότε και έως το 1912 η περιοχή βρισκόταν κάτω από την τούρκικη κυριαρχία από δε το 1912 έως το 1913 κάτω από βουλγαρική κατοχή.

Γ' αυτή τη μαύρη περίοδο υπάρχουν δυστυχώς πενιχρές πληροφορίες για να γνωρίσουμε την εξέλιξή της. Το βέβαιο είναι ότι ο οικισμός που υπήρχε στη θέση του σημερινού χωριού μετετράπη σε μουσουλμανικό και άλλαξε την ονομασία του. Τις ελάχιστες πληροφορίες αντλούμε από την αφήγηση του Τούρκου Εβλιά - Τσελεμπή, ο οποίος στο οδοιπορικό του στην περιοχή κατά τα μέσα του 17ου αιώνα, αναφέρει την ύπαρξη χωριού, το οποίο φέρει την ονομασία "Μποϊράζ" (Κάρει - Μποϊράζ, ήτοι χωρίον του Βορρά), κατ' άλλη δε γραφή "Ποϊράν".

ΤΕΛΟΣ 1ου ΜΕΡΟΥΣ

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Μια ιστορική αναδρομή της αθλητικής ζωής απ' τη δημιουργία του χωριού μέχρι τις μέρες μας.

Τα πρώτα βήματα του ποδοσφαίρου από τους νέους του χωριού.

Του Στέλιου Αναστασιάδη

Σε μια προσπάθεια να καταγραφεί η αθλητική ζωή του Αγίου Αθανασίου μέσα στο χρόνο και να γίνει γνωστή σ' εμάς τους νεότερους, παραχώρησε στη "Βοϊράνη" την παρακάτω συνέντευξη ο Δανδίνης Αντώνιος, ο οποίος σε ηλικία 82 χρονών θυμάται και φωτίζει τα πρόσωπα, τα γεγονότα και τους χώρους που διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αθλητική ζωή του χωριού μας.

Βέβαια, αυτή η προσπάθεια δε σταματά εδώ. Μέσα απ' αυτή τη στήλη θα συνεχιστεί και θα φθάσει μέχρι τις μέρες μας.

Η συνομιλία μας με τον κ. Αντώνη αναφέρεται στα χρόνια πριν τον πόλεμο και την ιδρυση του Μ. Αλεξάνδρου. Φυσικά περιορίζεται στο χώρο του ποδ

Γράφουμε την ιστορία του χωριού μας

Παρασκευάς Ελευθεριάδης

Μια ηρωϊκή μορφή του χωριού μας που έπεσε στο Αλβανικό μέτωπο.

Tou Βασίλη X. Ριζαλέου, φιλολόγου

O Παρασκευάς Ελευθεριάδης γεννήθηκε στο Γάλαν ή Κάγιαλαν στην αλησμόνητη Κερασούντα του Πόντου, το 1915. Ήταν το τρίτο από τα τέσσερα παιδιά της οικογένειας του ιερέα Σάββα Ελευθεριάδη και της Δέσποινας Τελίδου. Το 1923 έρχεται πρόσφυγας στη Λιθακιά της Ζακύνθου, με τη μητέρα και τα αδέλφια του, όπου και εγκαθίστανται προσωρινά, αναζητώντας ταυτόχρονα και τον πατέρα τους, που έφυγε νωρίτερα από την πατρίδα καταδικόμενος από τους Τούρκους.

Το 1924 μαθαίνουν ότι ο πατέρας τους βρίσκεται στη Δράμα και εγκαταλείπουν το νησί. Φτάνουν στη Θεσσαλονίκη, όπου αναγκάζονται να παραμείνουν υποχρεωτικά για απολύμανση, για χρονικό διάστημα δύο μηνών. Στον Άγιο Αθανάσιο έρχονται το χειμώνα του 1924, αλλά ο παπα - Σάββας, εξαντλημένος από τις κακουχίες, πεθαίνει 17 ημέρες πριν ανταμώσει με την οικογένεια. Θα μείνουν εδώ στα "τολ" των προσφύγων.

Στο δημοτικό σχολείο ο Παρασκευάς παρακολουθεί τέσσερις τάξεις. Η ευφυΐα του τον βοηθά να πάει κατευθείαν από τη δευτέρα στην τετάρτη τάξη. Αυτή η εξυπνάδα και η έμπιστη ευγένειά του είχαν σταθεί αιτία, για να ζητήσει μια οικογένεια στη Ζάκυνθο την υιοθεσία του, πράγμα που αρνήθηκε η μητέρα του.

Τελειώνονται το δημοτικό πηγαίνει στο γυμνάσιο - διδασκαλείο Δράμας. Θα ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων το 1934 και θα επιστρέψει αμέσως στο χωριό μας, όπου θα εργαστεί σαν δάσκαλος για ένα χρόνο. Κατόπιν υπηρετεί τη στρατιωτική του θητεία με το βαθμό του εφέδρου ανθυπασπιστή την περίοδο 1936 - 1938. Ο πόλεμος στην Αλβανία τον βρίσκει να διδάσκει στην πέμπτη τάξη του δημοτικού μας σχολείου. Τα μαθήματα είχαν μόλις αρχίσει και ο Παρασκευάς επιστρατεύτηκε αμέσως, όπως και πολλοί άλλοι νέοι του χωριού. Την τελευταία μέρα έγραψε στο μαυρο-

πίνακα, λίγο πριν αποχαρτίσει τους αγαπημένους του μαθητές: "Ζήτω η πατρίς θα πάμε κι εμείς". Όλοι οι επιστρατευόμενοι συγκεντρώθηκαν στο δημόσιο δρόμο - στην Εθνική οδό - και από εκεί προωθήθηκαν είτε στη γραμμή των οχυρών στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα. Τα στοιχεία που ακολουθούν για τις συνθήκες του πρωϊκού θανάτου του Παρασκευάς Ελευθεριάδη, μέσα στο αλβανικό έδαφος, προέρχονται από τη Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού και από τα αρχεία που παρέμειναν κλειστά ως το 1960. Η διαταγή του Γ' Σώματος Στρατού ήταν σαφής: κατάληψη και σταθεροποίηση της γραμμής στα υψώματα 2068 - 2148 - 1840 του όρους Κάμια, βόρεια της Κορυτσάς. Αν και οι πρωτοφανείς συνθήκες ψύχους, στις αρχές Φεβρουαρίου 1941, στάθηκαν αιτία για τον περιορισμό των επιχειρήσεων, η συγκεκριμένη επίθεση θα έδινε σημαντικά πλεονεκτήματα για μελλοντικές επιχειρήσεις στο Βόρειο Τομέα του Μετώπου.

Το δύσκολο εγχείρημα ανατέθηκε στο 27ο Σύνταγμα Πεζικού που ανήκε στην 9η Μεραρχία Ανατολικής Μακεδονίας. Πρέπει να σημειώσω ότι στρατιωτικές μονάδες μεταφέρονταν από τις περιοχές μας στο Αλβανικό Μέτωπο, για να ενισχύσουν ή να αντικαταστήσουν τις εκεί μονάδες. Η επιχείρηση παρουσίαζε σοβαρές δυσχέρειες, γιατί το έδαφος ήταν απότομο και καλύπτονταν από ένα παχύ στρώμα χιονιού. Τα κρυοπαγήματα αυξάνονταν καθημερινά και έρριχναν το

θημικό των στρατιωτών. Η μικρή αναβολή των έξι ημερών για την επίθεση δεν είχε κανένα αποτέλεσμα. Οι άνδρες του 3ου Τάγματος του 27ου ΣΠ - ανάμεσά τους και ο έφεδρος ανθυπασπιστής Ελευθεριάδης Παρασκευάς - προμηθεύτηκαν λευκή επένδυση και χιονοπέδιλα στις 9 Φεβρουαρίου, περιμένοντας το σύνθημα. Ο Ταγματάρχης Παν. Φακίνος, Διοικητής του Τάγματος, διέθετε τον 9ο λόχο και μία διμοιρία πολυβόλων και πεζικού. Τους ακολούθησαν 100 Αλβανοί χωρικοί, που επιστρατεύθηκαν για τη διάνοιξη δρόμου. Το βράδυ της 9ης Φεβρουαρίου έφθαναν κοντά στο ύψωμα 1876, γνωστό ως Μνήμα της Γραίας.

Η κατάσταση των στρατιωτών είναι δραματική. Η προέλαση δεν μπορεί να συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό κάτω από τις άσχημες καιρικές συνθήκες. Πεζός σύνδεσμος ενημερώνει τη Μεραρχία για τη συνέχιση των χιονοπάσσεων και το δριμύ ψύχος. Δίνεται εντολή να κατασκηνώσουν στο ξέφωτο και να συγκεντρώσουν ξύλα για τη θέρμανση των ανδρών. Πουθενά δε φαίνεται προς το παρόν Ιταλική αντίσταση. Είναι η μοναδική ευχαρίστη είδηση. Εξαιτίας της κρίσιμης κατάστασης ο Υποδιοικητής του Συντάγματος, Ταγματάρχης Παπαβασιλείου, καταφθάνει στο ύψωμα, για να λάβει ο ίδιος μέρος στην επιχείρηση της 10 Φεβρουαρίου. Εκείνη την ημέρα ο Παρασκευάς, γνωρίζοντας τη δυσκολία της αποστολής, λέει σ' έναν στρατιώτη: "Αν σε τρεις μέρες δεν επιστρέψω, ειδοποιήσε τη μάνα μου ότι σκοτώθηκα".

Οι περίπολοι που στέλνονται για τη χάραξη δρομολογίων και τη διαπίστωση των ιταλικών θέσεων δέχονται επίθεση πολυβόλων. Ο εχθρός, που ενημερώθηκε από τις δικές του περιπόλους για τις κινήσεις των στρατιωτών μας, έστειλε έγκαιρα Ιτα-

λούς χιονοδρόμους και μία δύναμη λόχου με πολυβόλα. Ήταν φανερό πως το ύψωμα 2148, γνωστό ως Γκούρι Τοπίτ, βρισκόταν σε ιταλικά χέρια και θα χρειαζόταν μεγάλη προπάθεια για την κατάληψή του. Κατόπιν σχετικής διαταγής, ο Υποδιοικητής του 27ου ΣΠ προχώρησε στην εκδήλωση επίθεσης κατά του υψώματος. Από τις 11 το πρωί στις 11 Φεβρουαρίου που αρχίζει η επίθεση ως τις 2 το μεσημέρι, πέντε από τις εννέα εστίες ιταλικής αντίστασης έχουν εξουδετερωθεί. Η ορμή των Ελλήνων στρατιωτών είναι μεγάλη. Τίποτε δεν μπορεί να τους σταματήσει, ούτε το χιόνι, ούτε τα κρυοπαγήματα, ούτε τα ιταλικά πολυβόλα.

Η συνέχιση της επίθεσης τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας δεν ήταν δυνατή, καθώς γρήγορα θα σκοτεινιάζει, και αποφασίστηκε η ολοκλήρωση της κατάληψης του υψώματος Γκούρι Τοπίτι να επιδιωχθεί με νυχτερινή ενέργεια. Η επίθεση εκδηλώθηκε στη μία μετά τα μεσάνυχτα και πέτυχε την κατάληψη ολόκληρου του υψώματος, εκτός της τελευταίας βραχώδους κορυφής, και σύμφωνα με σχετική διαταγή απαγορεύτηκε οποιαδήποτε προώθηση.

Για άλλη μια φορά ο Έλληνας στρατιώτης έκανε το καθήκον του, ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια. Κατά την επιχείρηση της 9η Μεραρχία Ανατολικής Μακεδονίας έχασε τέσσερις αξιωματικούς και τριανταύλο οπλίτες. Τα ονόματα των νεκρών αξιωματικών είναι: Ταγματάρχης Παναγιώτης Φακίνος (Διοικητής του 3ου Τάγματος του 27ου ΣΠ), ανθυπολοχαγός Γεώργιος Φώτας και Μάρκος Τριανταύλος, και ο έφεδρος ανθυπασπιστής Ελευθεριάδης Παρασκευάς του Σάββα.

Η είδηση του θανάτου έπεισε σαν βόμβα στη μικρή κοινωνία του χωριού, που όμως δεν τόλισε να την ανακοινώσει στην πολυβασανισμένη μάνα του για ένα περίπου μήνα. Οταν εκείνη το έμαθε, σπαράζει για τον άδικο χαμό του και μοιρολογεύσει, όπως λένε αυτοί που έζησαν την κυρια - Δέσποινα από κοντά για τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής της.

Ετσι χάθηκε ο γεννανός συγχωριανός μας στη χιονισμένη βουνοκορφή του όρους Κάμια (2148 μέτρα), μέσα στο αλβανικό έδαφος. Μαζί με τους ηρώικους συμπολεμιστές του ετάφη στο ύψωμα Γκούρι Τοπίτ, μακριά από τα αγαπημένα του πρόσωπα. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει.

Ευχαριστώ θερμά τα ανίψια του, Παναγιώτη, Σάββα, Παρασκευά και Δέσποινα Ελευθεριάδη, για την πολυτιμη βοήθεια τους.

μπάλες.

Ερώτηση: - Ποιοί ήταν οι κυριώτεροι αντίπαλοι σας;

Απάντηση: - Ισχυρότερος και κυριότερος αντίπαλος μας ήταν οι φίλιπποι Δοξάτου. Το Δοξάτο πριν το πόλεμο είχε πολύ δυνατή ομάδα. Όποτε, πάντως, πηγαίναμε εκεί γινόταν πολλές φασαρίες και έπεφτε πολύ ξύλο. Άλλοι αντίπαλοι, όπως είπα και πριν ήταν τα Κύρια, η Χωριστή και η Αδριανή, με τους οποίους μετά το 1945 καθιερώσαμε ένα τοπικό πρωτάθλημα, πέντε ομάδων.

- Οι μετακινήσεις σας πώς γίνονταν; Πώς "κλείνετε" τα παιχνίδια με τους αντίπαλους;

- Αυτοκίνητα δεν υπήρχαν και πηγαίναμε με τα πόδια ή με τα άλογα, με σούστες. Ξεκινούσαμε όλοι μαζί ποδοσφαιριστές και φίλαθλοι. Μας ακολουθούσε σχεδόν ολόκληρη η νεολαία του χωριού. Σαν σε πανήγυρη και γιορτή νιώθαμε. Δεν κερδίζαμε τίποτε με τη νίκη αλλά νιώθαμε περήφανοι που νικήσαμε ένα γειτονικό χωριό.

Για να γίνει ένα παιχνίδι πήγαινε ένας από μας

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΑΣ

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ

Tou γεωπόνου Άνθιμου Αναστασιάδη

Η φετινή αύξηση του αριθμού των στρεμμάτων και της αναφερόμενης παραγωγής βαμβακιού στο Ν. Δράμας και το γεγονός ότι έχουμε περίοδο συγκομιδής του παραπάνω προϊόντος μας δίνουν την ευκαιρία να αναφέρουμε ορισμένα πράγματα, για την τεχνολογική αξια και επεξεργασία του βαμβακιού.

Φέτος στο Ν. Δράμας καλλιεργήθηκαν 120.000 στρ. με βαμβάκι, εκ των οποίων τα 6.800 ανήκουν στην κοινότητά μας. Την παραγωγή αυτή θα απορροφήσουν τα τρία εκκοστήρια βάμβακος που ιδρύθηκαν στον Νομό μας αλλά και εκκοκιστήρια των γύρω Νομών.

Το βαμβάκι είναι βιομηχανικό φυτό που καλλιεργείται κυρίως για την ίνα του. Η χρήση του βαμβακιού στην κλωστούφαντουργία απαιτεί την παραγωγή προϊόντος με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά ποιότητας. Τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά του βαμβακιού καθορίζουν την ποιότητα των νημάτων και υφασμάτων που θα παραχθούν και προσδιορίζονται στα εργαστήρια ταξινόμησης και ποιοτικού ελέγχου του Οργανισμού Βάμβακος.

Οι κυριότερες ιδιότητες των ίνων του βαμβακιού είναι:

- το μήκος της ίνας και η ομοιομορφία του
- η λεπτότητα και η ωριμότητα των ίνων του
- η αντοχή και η επιμήκυνση των ίνων κατά τη θράυση

- η κλάση του (χρώμα, βαθμός καθαρότητας και προπαρασκευή).

Οι ιδιότητες της ίνας του βαμβακιού διαμορφώνονται κατά την διάρκεια της ζωής του φυτού και εξαρτώνται:

- από την καλλιεργούμενη ποικιλία
- από τις κλιματικές συνθήκες κάθε χρονιάς
- από τις καλλιεργητικές φροντίδες κατά την παραγωγή

Η διατήρηση της καλής ποιότητας επηρεάζεται όμως και από την μεταχείριση του βαμβακιού κατά την συγκομιδή, την αποθήκευση και την εκκοστή. Κακή μεταχείριση μπορεί να καταστρέψει την ποιότητα ενός άριστου βαμβακιού και να το κάνει ακατάλληλο για την κλωστούφαντουργία.

Παράγοντες που υποθαμίζουν το βαμβάκι

Οι κυριότεροι παράγοντες υποβάθμιστος του ελληνικού βαμβακιού είναι:

- Η υψηλή υγρασία κατά την συγκομιδή και την αποθήκευση του συ-

στόρου βαμβακιού δημιουργεί δυσκολίες κατά την εκκόσιση και οδηγεί σε υποβάθμιση της ποιότητας, διότι προκαλεί "άναμμα" και επιφέρει αλλιώσεις στο χρώμα, την αντοχή και άλλα χαρακτηριστικά:

- Η συγκομιδή του βαμβακιού με πράσινα φύλλα τα οποία κατά την αποθήκευση βάφουν τις ίνες και υποβάθμιζουν την ποιότητά του.

- Η ανάμειξη ποικιλιών κατά την καλλιέργεια και την αποθήκευση.

- Η συγκομιδή μισοσυγιμένων καρυδιών και η ανάμειξη τους με ώριμο βαμβάκι (καλά ανοιγμένο) καταστρέφει την ποιότητά του.

Τέλος, το σοβαρότερο πρόβλημα που εμφανίζεται σήμερα και απειλεί το μέλλον της βαμβακολιέργειας είναι η χρήση σακιών και σπάγγων από πλαστικό, σιζάλ, καναβίνο κλπ. και γενικά υλικών μη βαμβακερών για την συσκευασία του βαμβακιού κατά την συγκομιδή και μεταφορά του συστόρου.

Η ζημιά που προκαλείται από την χρήση τέτοιων υλικών στο βαμβάκι είναι τεράστια, διότι κομμάτια, ξέφτια και ίνες πλαστικού αναμιγνύονται με τις ίνες του βαμβακιού και δεν υπάρχει τρόπος να καθαρίστει πλέον το βαμβάκι. Τα υπολείμματα αυτά των μη βαμβακερών υλικών συσκευασίας καταστρέφουν τα νήματα και τα υφάσματα που παράγονται με αποτέλεσμα να μην μπορούν να πουληθούν.

Συμβολή του παραγωγού

Ο παραγωγός με απλές ενέργειες και χωρίς πρόσθετα έξοδα μπορεί να διατηρήσει αναλογική την ποιότητα του βαμβακιού που παράγει. Οι ενέργειες αυτές είναι:

- Η συγκομίζει το βαμβάκι στεγνό, χωρίς

πράσινα φύλλα και ώριμο - Να μη συγκομίζει καρύδια και κυρίως να μην τα αναμιγνύει με το ώριμο βαμβάκι.

- Να μην αναμιγνύει κατά την συγκομιδή και κυρίως κατά την αποθήκευση του συστόρου υγρά με στενά βαμβάκια, πρώτα και δεύτερα χέρια συγκομιδής, ξηριά και ποτιστικά βαμβάκια, ακινητώς να μην αναμιγνύει διάφορες ποικιλίες κατά την αποθήκευση.

- Να αποφεύγει να βάζει σε σακιά το βαμβάκι κατά την συγκομιδή και την μεταφορά από την αποθήκη του στο εκκοκιστήριο. Αν χρειάζεται, πρέπει να χρησιμοποιεί βαμβακερά σακιά και σπάγγους και όχι πλαστικά, σιζάλ, καναβίνο κλπ.

- Να καθαρίζει την αποθήκη του πριν την αποθήκευση του συστόρου, ώστε να μην υπάρ-

χουν υπολείμματα από πλαστικά μέσα σ' αυτήν ή πούπουλα από πουλερικά ή τρίχες από ζώα.

- να μην εγκαταλείπει στο χωράφι σακιά και σπάγγους από μεταφορά σπόρων, λιπασμάτων κλπ.

Με τις ενέργειές του αυτές ο παραγωγός εξασφαλίζει την προτίμηση του βαμβακιού του από την κλωστούφαντουργία και συνεπώς το εισόδημά του.

Συμβολή των εκκοκιστικών επιχειρήσεων

Οι εκκοκιστικές επιχειρήσεις που αγοράζουν σύσπορο από τους παραγωγούς και πωλούν εκκοκισμένο στην κλωστοβιομηχανία έχουν αποφασιστικό ρόλο στην διατήρηση της ποιότητας του βαμβακιού που παράγεται στην χώρα μας.

Οφείλουν να κάνουν απλές παρεμβάσεις προς τους παραγωγούς - πελάτες τους ώστε να μεταχειρίζονται σωστά το σύσπορο βαμβάκι. Συγκεκριμένα πρέπει:

- Να προτιμούν το στεγνό, ώριμο και χωρίς πράσινα φύλλα βαμβάκι καθώς και την αγορά κατά ποικιλία με κατάλληλη διαβάθμιση των τιμών που πληρώνουν στους παραγωγούς.

- Να μην αγοράζουν βαμβάκι συγκεντρωμένο σε υλικά μη βαμβακερά και μπορούν σε συνεργασία με τους πελάτες τους νηματουργούς να προωθήσουν στους παραγωγούς τη χρήση βαμβακερών υλικών συσκευασίας.

- Να αποθηκεύουν το σύσπορο στο εκκοκιστήριο κατά ποικιλία και ποιότητα κα να μην παραλαμβάνουν ποσότητες δυσανάλογες της δυναμικότητας του εκκοκιστηρίου, ώστε το σύσπορο να μην παραμένει αρκετές μέρες αποθηκευμένο με κίνδυνο υποβάθμισής του.

Δεν πρέπει να χρησιμοποιούν υλικά ένα προς το βαμβάκι κατά τη συσκευασία των δεμάτων του εκκοκισμένου ή για άλλες χρήσεις μέσα στους χώρους του εκκοκιστηρίου.

Πρέπει να επιδιώκουν τη σωστή δειγματοληψία του εκκοκισμένου και τον προσδιορισμό των ποιοτικών χαρακτηριστικών του, από τον Οργανισμό Βάμβακος.

Μόνο έτσι θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης κλωστούφαντουργίας και να συμβάλουν στην διατήρηση της φήμης του ελληνικού βαμβακιού.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

την στήλη επιμελείται
ο ιερέας της εκκλησίας μας Παπα - Κώστας

Το μήνυμα της γέννησης

"Ίδού ευαγγελίζομαι υμίν χαράν μεγάλην, ήτις έσται παντί των λαώ ότι ετέχθη υμίν σήμερον Σωτήρ".

Αγγελιοφόρος ουράνιος δεν ήταν; Μηνύματα βαρύσηματα από τον ουρανό δεν ερχόταν να φέρει στην γη;

Τι περιμέναμε να υποσχεθεί ο Θεός αρχάγγελος, κατά το κοσμοϊστορικό εκείνο βράδυ προς τους ποιμένες της Βηθλεέμ και μαζί με αυτούς προς όλους τους ανθρώπους;

Γίνεται αγαθά; Χρήματα πλούτη και δόξα; Διασκέδασεις, απολαύσεις, ηδονές, άνετη ζωή; Μα αυτά τα υπόσχονται οι άρχοντες της γης, όχι όμως ο Άρχων του Ουρανού, ο Θεός των αγγέλων.

Το Θείο Βρέφος της Βηθλεέμ, ο Θεός που εφόρεσ την ανθρώπινη σάρκα και "εσκήνωσεν εν ήμιν" και "εφανερώθεν σαρκί", πτωχός, ταπεινός, βρέφος αδύνατο.

Ακριβώς για να δειξει ότι είναι τα αγαθά, που έχουν πραγματική αξία και που τα δωρίζει αυτός στους ανθρώπους. Άλλα υπόσχονται δια της απόσταλμένου του, άλλα ευαγγέλια ευαγγελίζεται στην γη. "Ίδού ευαγγελίζομαι υμίν χαράν μεγάλην ήτις έσται παντί των λαώ ότι ετέχθη υμίν σήμερον Σωτήρ".

Αυτή δεν είναι η χαρά. Είναι το υποκατάστατο της χαράς είναι η πλαστογραφία της χαράς.

Μην απορύουμε, αλλά ας ιδούμε όλα αυτά τα πλήθη που κυνηγούν τη χαράν, και ιδιαίτερα

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Tα Ποντιακά έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς είναι σε γενικές γραμμές θρησκευτικά και κοινωνικά, επηρεασμένα από την χριστιανική θρησκεία μαζί με αρκετά στοιχεία ειδωλολατρείας.

Φανερά δείχνουν την πίστη πως όλα εξαρτώνται από το Θεό, πως ένας καινούριος κόσμος γεννιέται χαρούμενος και καλόκαρδος με ελπίδες και προσδοκίες.

Τί άλλο να σημαίνουν οι παρακάτω ευχές:

- Χριστός γεννέθεν, χαρά σύν κόσμον.

- Χριστούγεννα και Κάλαντα και καλόν καρδίαν

- Κάλαντα καλός καρός και πάντα και του χρόνου

Από τα έθιμα των Φώτων φαίνεται η πίστη ότι με τον αγιασμό των Φώτων εξαφανίζονται τα κακά πνεύματα και ότι η φύση αγάπεται μετά των "υδάτων".

Με τέτοιες δοξασίες και πεποιθήσεις στάθηκαν οι πατέρες μας ορθοί και αλύγιστοι στα πιο δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας και έφτασαν έως εδώ στα 1922 πρόσφυγες στην μητέρα Ελλάδα.

Όμως ας περιοριστούμε και ας παρουσιάσουμε μερικές λεπτομέρειες. Κατ' αρχήν έχουμε τη δοξασία των Μαϊσάδων. Καθ' όλη τη διάρκεια του 12ημέρου εμφανίζονται οι "μαϊσάδες" οι "περήδες", τα "πίζηλα" τα λεγόμενα, οι "Αράπ", οι καλλικάτζαροι, όπως λέγονται στο Πανελλήνιο.

"Ας σου Χριστού ως τα Φώτα εβγαίνεις και λάσκουνταν απάντα σον κόσμον τα πίζηλα και οι μαϊσάδες και χάνταν φωτίεται ο κόσμος".

Γ' αυτό, επειδή αυτά τα κακά πνεύματα μπορούσαν να βλάψουν τους ανθρώπους, δεν ήταν σωστό να βγαίνει κανείς έξω τις νύχτες. Μέσα στο δωδεκαήμερο δεν γίνονταν γάμοι, ούτε βαπτίσεις παρά μόνο σε απόλυτη ανάγκη.

Τα όνειρα δεν έβγαιναν, γι αυτό και οι καλοί άνθρωποι και οι καλοί χριστιανοί δεν έβλεπαν όνειρα σ' αυτές τις μέρες.

Παραμονή Χριστουγέννων

Σε κάθε σπίτι όλοι καταγίνονταν με προετοιμασίες για τη μεγάλη εορτή. Εβγαζαν τα γιορτινά τους ρούχα από τα σεντούκια και ετοίμαζαν τα φαγητά. Όλοι οι φούρνοι άναβαν και ετοίμαζαν τα "χριστόφωμα". Τα παιδιά έφαλλαν τα γνωστά στο πανελλήνιο

Ποντιακά έθιμα του Δωδεκαήμερου

Παρουσίαση από το σύλλογο "Ποντιακοί δεσμοί"

Στα Θεοφάνεια, όταν τα παλληκάρια του χωριού δεν υπολόγιζαν τα παγωμένα νερά της στέρνας

τζής και οι γέροι, οι μειζότεροι του χωριού, που σιγοπίνανε.

Παραμονή Πρωτοχρονιάς

Από ενωρίς ετοίμαζαν

και του Θεού τα ευλογίας".

Την ώρα του δείνου ο νοικοκύρης του σπιτιού "εκαλλαντίαζεν τ' οσπίτ" σκόρπιζε διάφορα τραγήματα, λεφτόκαρα, καρύδια, τσαμίντσια και άλλα πολλά, λέγοντας "Άμόν ντο ρούζε αούτα τα καλά, αέτο' πά να ρούζε απέσ' σο σπίτ' ν' εμούν του Θεού τα ευλογίας".

Μετά ακολουθούσε το καλαντίασμα του νοικοκύρη με το "καλαντοκούρ" που ήταν συνήθως ένα κλαδί καρυδιάς. Τον καλαντίαζεν κάποιο από τα παιδιά του σπιτιού λέγοντας την ευχή "εξαίβαμε ας σήν κακοχρονίαν" του έδινε το καλαντοκούρ και του φιλούσε το χέρι. Ο Νοικοκύρης συνήθως ο πάπον με την σειρά του έδινε ένα καλό φιλοδρόμημα.

Από το βράδι τα παιδιά γύριζαν στα σπίτια και έφαλλαν τα κάλαντα. Τα πιο γνωστά ποντιακά κάλαντα ήταν "Αρχή Κάλαντα κι' αρχή του Χρόνου, ούτε και μιλούσε έως ότου φτάσει στο σπίτι, γιατί οι μαϊσάδες μπορούσαν να της πάρουν τη φωνή της. Από το φόβο τους καμιά φορά παθαίνανε και κανένα κακό.

"Εχπαράουσαν" όπως έλεγαν. Το καλαντόνερο ήταν ένας αγιασμός τρόπον τινά. Με το καλαντόνερο νίβονταν και έπιναν και λίγο για το καλό του Χρόνου. Τα κορίτσια έβρεχαν τα μαλλιά τους με καλαντόνερο για να μεγαλώσουν και να κάνουν "μακρεά τσάμιας". Το καλαντόνερον ανακατεμένο με αγιασμένο νερό των Φώτων αποκτούσε ιαματικές και φαρμακευτικές ιδιότητες.

Την Πρωτοχρονιά για το καλό του χρόνου, για το καλό ποδαρικό έβαζαν στο σπίτι ένα άσπρο αρνί ή ένα μικρό μοσχάρι, που πάνω στα κέρατά του έσπαζαν ένα "τριγών", για καλαντίασμαν.

Σε μερικά μέρη έφερναν στην πόρτα του σπιτιού ένα μικρό αγόρι. "Το παιδίν εν αναμάρτητον" έλεγαν. Και όλα αυτά για το καλό το γούρι. Την Πρωτοχρονιά δεν έπρεπε να κοιμάται κανείς, γιατί θα κοιμόταν "όλιον την χρονία". Κανείς δεν έπρεπε να κλαίει την Πρωτοχρονιά, γιατί θα έκλαιγε πάντα.

Επίσης όλοι οι συγγενείς, ιδιώς οι μικροί στην ηλικία, πήγαιναν και χαρετούσαν τους μεγαλύτερους, οι νύφες τους πεθερούς και πεθερέρες, και οι κόρες τις μητέρες. Και άλλα πολλά έθιμα είχαν την Πρωτοχρονιά, που παρουσιάζαν ενδιαφέρον και ποικιλία κατά περιοχές.

Θρακιώτικα έθιμα του Δωδεκαήμερου

της Νίκης Γιουβάντσιου - Τελλίδη

Τα έθιμα είναι οι άγραφοι νόμοι ενός λαού. Πολλές φορές έχουν την ίδια ισχύ με τους γραφτούς νόμους, γιατί είναι οι βαθιές σίες, που κάνουν τον λαό να ξεχωρίζει και να διατηρείται στο πέρασμα των αιώνων.

Τα έθιμα διακρίνονται σε τοπικά και γενικά. Εμείς σήμερα θα ξαναθυμηθούμε τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα, που έφεραν μαζί τους οι πρόσφυγες της Ανατολικής Θράκης. Στις 23 Δεκεμβρίου - Γεννητούρια της Παναγίας - το βράδυ, η νοικοκυρά "έπιανε το προζύμι" στην Ξύλινη σκάφη. Ξημερώματα της Παραμονής των Χριστουγέννων ξυπνούσε όλη η οικογένεια. Η νοικοκυρά ζύμωνε και έψηνε τις φουσκίτσες (λουκουμάδες). Τις έτρωγαν πασπαλισμένες με ζάχαρη. Μόλις ξημέρωνε τα παιδιά της οικογένειας μοίραζαν φουσκίτσες σ' όλους τους γείτονες.

Αυτά ήταν για τα γεννητούρια της Παναγίας".

Τα κάλαντα

Το απόγευμα τα παιδιά τραγουδούσαν τα κάλαντα. Είχαν μαζί τους και μια κλωστή για να περνούν τις "δεκάρες" και τις "εικοσάρες" που τους έδιναν.

Το γιορτινό τραπέζι

Την παραμονή οι νοικοκυρές έφτιαχναν πολλά γλυκά, όπως μπακλαβά, σαραγλί και κουρμπιέδες. Ενώ την παραμονή της Πρωτοχρονιάς στο μεγάλο σινί (είδος ταψιού) την γλυκιά βασιλόπιτα.

Πριν την ψήσουν την έκοβαν, με πολύ τέχνη, κομμάτια σε σχήμα λουλουδιού.

Το βράδυ έστρωναν το γιορτινό τραπέζι. Επάνω έβαζαν όλα τα "καλούδια". Φαγητά, γλυκά, φρούτα, λεφτά και φέτες καρπουζιού, που τις είχαν κρατημένο μέσα στ' άχυρα από τα καλοκαΐρια.

Η νοικοκυρά θύμιαζε το τραπέζι και ο νοικοκύρης σταύρωνε τρεις φορές και έκοβε την βασιλόπιτα. Όταν τέλειωναν το φαγητό, δεν μάζευαν τίποτε πάνω από το τραπέζι. Η σόμπα έμενε αναμμένη και η πόρτα ξεκλείδωτη. Τη νύχτα θα ερχόταν ο Αη - Βασίλης κι έπρεπε να βρει φαγητό και ζεστασιά.

Το ποδαρικό

Ξημερώματα της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά της οικογένειας, κρατώντας από ένα πήλινο σταμνάκι στο χέρι, πήγαιναν αμίλητα στη βρύση της γειτονιάς. Επιφράζαν το "αμίλητο νερό" και αμίλητα ξαναγύριζαν στο σπίτι. Εμπαιναν μέσα και αφού έριχναν μερικές σταγόνες νερό, έδιναν ευχές για το νέο χρόνο. Έτσι έκαναν και το "ποδαρικό". Μετά η νοικοκυρά έσπαζε στην εξώπορτα το ρόδι και ευχόταν: "όσα είναι τα σπιριά του ρόδου, τόσα να είναι τα καλά που θα φέρει ο καινούριος χρόνος".

"Τα κουλήκια"

Το απόγευμα της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά πήγαιναν το "κουλήκη" (τσουρέκι) στη νονά τους και στη μαμή (γυναίκα που βοήθησε στη γέννηση τους).

Την δεύτερη μέρα της Πρωτοχρονιάς η νοικοκυρά έβαζε πίσω από την πόρτα την σκούπα και επάνω καθόταν τα παιδιά φωνάζοντας "κλο - κλο - κλο".

Αυτό γινόταν για να κλωστήσουν οι κότες τα αυγά και να βγάλουν πολλά πουλάκια.

"Οι καλλικάντζαροι"

Οι νοικοκυρές δώδεκα μέρες, όσο διαρκούσαν οι γιοτρές, καθάριζαν τις ξυλόσομπες, αλλά δεν έβγαζαν τις στάχτες έξω από το σπίτι. Φοβόταν μήτρας τις πάρουν τα καλικάντζαράκια, που ήταν επάνω στη γη και μουντζουρωθούν.

'Όλο το δωδεκαήμερο δεν λούζοντ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Η ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΠΟΡΕΙΑ
ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ - ΠΟΛΛΕΣ ΟΙ ΑΤΥΧΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

επιμέλεια: Στέλιος Αναστασιάδης

6η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Έχασε το τοπικό ντέρμπι

ο Μ. Αλέξανδρος

Απρόσμενη ήττα υπέστη ο Μ. Αλέξανδρος στη Ν. Αμισό με 3 - 2, από τον τοπικό ΠΑΟΠ. Παρά την πρωτοβουλία των κινήσεων και τον έλεγχο του παιχνιδιού από την ομάδα μας, τρία τραγικά λάθη από την άμυνα είχαν σαν αποτέλεσμα να δεχθεί ισάριθμα γκολ.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο Μ. Αλέξανδρος βρέθηκε να χάνει με 2 - 0 και κατόρθωσε ύστερα από πολύ μεγάλη προσπάθεια να ισοφαρίσει σε 2 - 2. Στο 89', όμως, μια

λάθος έξοδος του Μαυρίδη έφερε 3 - 2 και έδωσε τη νίκη στην Ν. Αμισό. Τα δύο γκολ της ομάδας μας πέτυχαν οι: Γρηγοριάδης Γιάννης και Καραγιαννίδης Χρ. με πέναλτυ.

7η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Αγώνης νίκη με τη Ν. Βύσσα

Μια δύσκολη και αγχώδη νίκη πέτυχε ο Μ. Αλέξανδρος την 7η αγωνιστική εναντίον του Ακρίτα Ν. Βύσσας με 2 - 0. Μια νίκη που προβλημάτισε τους φιλάθλους με τον τρόπο που ήρθε και κατακτήθηκε.

Ένα πέναλτυ χαμένο από τον Καραγιαννίδη Χρ., στο δεύτερο ημίχρονο, καθώς το σκορ ήταν 0 -

0, ανέβασε ακόμη περισσότερο το δεικτή της αγωνίας.

Τελικά η λύτρωση ήρθε στο τέλος του αγώνα με δύο γκολ που πέτυχαν οι Κεσικιάδης και Ιωσηφίδης.

8η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Μεγάλη νίκη 2 - 0 στη Γεννησέα

Στο τέλος των δύο ημιχρόνων κτύπησε ο Άγιος Αθανάσιος στο 45' και 90' παίρνοντας μια μεγάλη εκτός έδρας νίκη με τεράστια βαθμολογική σημασία, στη Γεννησέα, από την Ένωση Ξάνθης.

Μια νίκη που αναπέρασε το θητικό της ομάδας και των φιλάθλων.

Η ομάδας μας ήταν καλύτερη στο Α' ημίχρονο, οπότε και προηγήθηκε στο 45' με κεφαλιά του Δέτσιου, ύστερα από φάουλ που εκτέλεσε ο Τοκματής. Στο Β' ημίχρονο έπαιξε αμυντικά προσπαθώντας να διατρέψει το 0 - 1. Σε μια αντεπίθεση, όμως, που πραγματοποίησε στο 90' του αγώνα, ο Ξανθόπουλος πέτυχε το 0 - 2.

9η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Άτυχος ο Μ. Αλέξανδρος -

Έχασε με 1 - 0 στην Πυλαία

Άτυχος στάθηκε ο Μ. Αλέξανδρος στην Πυλαία, αφού πραγματοποίησε πάρα πολύ καλή εμφάνιση, αλλά στο τέλος βρέθηκε να χάνει με 1 - 0 από τον τοπικό Εθνικό.

Η ομάδα μας, εκτός από τα πρώτα λεπτά του αγώνα, διατήρησε το έλεγχο και έχασε αρκετές ευκαιρίες ίδιως στο β' ημίχρονο - αλλά δεν ευτύχησε να σκοράρει, άλλοτε από αυτούς και άλλοτε από τις σωτήριες αποκρύσεις του τερματοφύλακα της Πυλαίας. Η εμφάνιση, όμως, αυτή άφησε πολλές επλίδες ότι σύντομα η ομάδα μας θα βρεθεί στο δρόμο των επιτυχιών.

Το μοναδικό γκολ της συνάντησης, μετά από περιπετειώδη τρόπο, πέτυχε στο 40' ο Λαμπρινίδης.

10η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Εύκολη νίκη με 3 - 0

επί του Σιδηρόκαστρου

Εύκολη νίκη πέτυχε ο Μ. Αλέξανδρος επί του Σιδηρόκαστρου με 3 - 0, δείχνοντας ότι επιστρέφει

Τάκης Στάμογλου:

"Δε θα προδώσω ποτέ τον Άγιο Αθανάσιο"

Η αθλητική στήλη της "Βοϊράνης" φιλοξενεί σ' αυτό το φύλο δηλώσεις του προπονητή της ποδοσφαιρικής ομάδας του χωριού μας, Τάκη Στάμογλου.

Του ανθρώπου που αναμόρφωσε το σύλλογο και τον οδήγησε στο δρόμο των επιτυχιών για 5 ολόκληρα χρόνια.

Του ανθρώπου που έφερε την ομάδα στη θέση που της αρμόζει και που ήθελαν να τη δουν οι πολυπληθείς φίλαθλοι του Αγίου Αθανασίου. Τον προπονητή που δουλεψε σκληρά τα 5 αυτά χρόνια, δημιουργώντας μια πανίσχυρη ομάδα που έγινε γνωστή σ' όλο το χώρο της Αν. Μακεδονίας και Θράκης.

Ας δούμε τι μας είπε για τους στόχους, την πορεία και τις προσωπικές του φιλοδοξίες.

- Κύριε Στάμογλον ποιοι είναι οι στόχοι της ομάδας για τη φετινή χρονιά;

- Οι στόχοι της ομάδας στη φετινή χρονιά είναι οι ίδιοι μ' αυτούς που είχε τα τελευταία χρόνια. Συγκεκριμένα εξ ονόματος είμαστε υποχρεωμένοι να διεκδικήσουμε περίπου τα ίδια πράγματα. Κάποιες από τις προνομιούχες θέσεις ανδύο ή και παραμονής. Φυσικά, φέτος τα πράγματα είναι ακόμη πιο δύσκολα από τις άλλες χρονιές, διότι και μείωση των ομίλων έγινε, αλλά και ομάδες οικονομικά εύρωστες πλαισίωσαν τον όμιλο. Η ομάδα μας, όμως, μπορεί να τα διεκδικήσει αυτά τα δύσκολα πράγματα, λόγω του ότι έχει ήδη ποδοσφαιρικό δυναμικό, διοίκηση έμπειρη που στηρίζεται πάντα στο θαυμάσιο κόσμο της. Και όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε πράξη τους προκαθορισμένους στόχους.

- Πώς κρίνετε τη μέχρι τώρα πορεία της;

- Η μέχρι τώρα πορεία μπορώ να πώ ότι δε μας ικανοποιεί όλους μας. Μπορούσαμε να έχουμε 4 - 5 βαθμούς ακόμη που χάθηκαν από κακές συγκυρίες, όποτε θα είμασταν εκεί που έπρεπε. Είναι όμως ακόμη ωρίς να μιλάμε για σαφείς βαθμολογικές απώλειες δεδομένου ότι βγάλμε περισσότερα παιχνίδια εκτός όπως το ίδιο θα συμβεί και στο τέλος του α' γύρου. Πρέπει πάντως όλοι να επαγρυπούμε και με πολύ σοβαρότητα και εργατικότητα να κάνουμε την ανάλογη πορεία, αντάξια της ιστορίας της ομάδος.

- Κύριε Στάμογλον έχετε πέντε χρόνια πετυχημένα προπονητικής καριέρας στον Άγιο Αθανάσιο. Ποιες είναι οι προσωπικές σας φιλοδοξίες;

- Φέτος εγώ προσωπικά συμπληρώνω πέντε χρόνια συνεχόμενης παρουσίας στο σύλλογο. Θα σας πω πώς πάντα είμαι πολύ ευχαριστημένος απ' όλα. Από τη διοίκηση, τους παίκτες και το κόσμο. Νομίζω ότι διανύω και εγώ άλλα και ο σύλλογος τα καλύτερα ποδοσφαιρικά χρόνια. Προσωπικές μου φιλοδοξίες είναι να δω αυτή την ομάδα σε μεγαλύτερη κατηγορία, διότι όλα τα άλλα ο σύλλογος τα πέτυχε. Για μένα ακόμη θα πω, ότι εγώ θα φύγω από τον Άγιο Αθανάσιο, όταν δεν με θέλουν.

Εκτός και αν η ίδια μου η ομάδα κρίνει σε κατάλληλο χρόνο ότι πρέπει να πάω σε μεγαλύτερη ομάδα.

Φυγή σε στυλ προδοσίας ο Στάμογλου δε θα κάνει και το έχω αποδείξει αυτό στο παρελθόν. Δεν θα προδώσω ποτέ αυτούς τους φίλους μου, τους διοικούντες και φιλάθλους.

"ΒΟΙΡΑΝΗ"

Κύπελλο Ε.Π.Σ. Δράμας Στους τέσσερις ο Αγιος Αθανάσιος

Μετά από πολύ καλή εμφάνιση ο Μ. Αλέξανδρος νίκησε με 2 - 0 την Πετρούσα και προκρίθηκε στους τέσσερις (ημιτελική φάση) του κυπέλου Δράμας. Τα γκολ πέτυχαν οι: Καρυπίδης με κοντινό πλασέ ύστερα από σέντρα του Γρηγοριάδη στο 30' και Μουρούζης με κοντινό σουτ στο 60' του αγώνα.

Τώρα ο Αγ. Αθανάσιος περιμένει την κλήρωση της ημιτελικής φάσης που θα τον φέρει αντιμέτωπο με μια από τις ομάδες του Πανδραμαϊκού, Ν. Αμισού και Πλατανιάς.

σουτ στο οριζόντιο δοκάρι.

Στο 68' ο Κεσικιάδης έχασε πέναλτυ, αφού ο αντίπαλος τερματοφύλακας απέκρουσε.

Το νικητήριο γκολ πέτυχε, τέλος, ύστερα από θυμάσια κεφαλιά ο Καρυπίδης στο 75".

13η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

Σκούταρι - Αγιος Αθανάσιος 3 - 1

Σε ενα σκληρό παιχνίδι που στο τέλος έγινε και επεισοδιακό από μέρους των γηπεδούχων, οι οποίοι για δεύτερη συνεχή χρονιά αντιμετωπίζουν εχθρικά τον Άγιο Αθανάσιο, ο Μ. Αλέξανδρος έχασε με σκορ 3 - 1.

Η ομάδα μας δεν ξεκίνησε καθόλου καλά τον αγώνα, αφού βρέθηκε να χάνει στο 4' με 1 - 0 και στο τέλος του α' ημιχρόνου με 2 - 0. Ο διαιτητής δε στάθηκε στο ύψος του αγώνα, αφού όταν το πέτυχε ήταν 1 - 0, αρνήθηκε να καταφανέστατα πέναλτυ υπέρ της ομάδας μας αλλά και ανέχθηκε το σκληρό παιχνίδι των γηπεδούχων. Στο β' ημίχρονο η κάθε ομάδα πέτυχε από την ένα γκολ, για να διαμορφωθεί το τελικό 3 - 1

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ 1977 - 1995

και αξιόλογες.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι παρά τις όποιες οικονομικές δυσκολίες, αγόρασε τηλεόραση και βίντεο για την ικανοποίηση των αναγκών του και για τη διατήρηση αρχείου με τις διάφορες εκδηλώσεις που κατά καιρούς διοργανώνει. Ακόμη διαθέτει ένα πολύ αξιόλογο χορευτικό συγκρότημα, το οποίο απαρτίζεται από τρία επιμέρους τμήματα, συγκροτημένα από διαφορετικής ηλικίας παιδιά και το οποίο γνωρίζει όλους σχεδόν τους παραδοσιακούς χορούς κάθε περιοχής της πατρίδας μας (θρακικά, κρητικά, ποντιακά κτλ.).

Σημαντικό όμως είναι και το γεγονός πως τα λειτουργικής, κυρίως, φύσεως προβλήματα δεν κάμπιουν το ηθικό των μελών του συλλόγου, τα οποία καταβάλλοντας φιλότιμες προσπάθειες φροντίζουν για τη λειτουργία της υπάρχουσας δανειστικής βιβλιοθήκης.

Οι δραστηριότητες όμως του συλλόγου θα ήταν ακόμα περισσότερες, αν δεν υπήρχαν τα διάφορα οικονομικά, κατά κύριο λόγο, προβλήματα που αντιμετωπίζει αυτήν τη στιγμή, όπως μας είπαν σε συζήτηση που είχαμε τρία από τα μέλη του Δ.Σ. οι κύριοι Αγαθαγγελίδης Γιάννης (Πρόεδρος), Κων/νος Μόρφως (Ταμίας) και Ξανθόπουλος Δημήτρης

12 χρόνια σημαντικής υπηρεσίας και προσφοράς στην ζωή του χωριού

(Γραμματέας). Πιο συγκεκριμένα απ' ότι μας είπαν τα τρία παραπάνω μέλη, είναι ανάγκη να δημιουργηθεί δεύτερος όροφος πάνω από την αίθουσα συνεδριάσεων του Δ.Σ. για να στεγαστούν σ' αυτόν τα γραφεία του συλλόγου, η βιβλιοθήκη και το κομπιούτερ και να διατεθεί η αίθουσα αποκλειστικά για τις πρόβες του χορευτικού συγκροτήματος. Όπως μας τόνισαν, η παραπάνω πρόταση μπορεί να υλοποιηθεί κατόπιν οικομονομικής υποστήριξης από μέρους της κοινότητας.

Αναφέρθηκαν ακόμη στην άμεση ανάγκη αγοράς καινούριων στολών για το χορευτικό συγκρότημα, καθώς επίσης και στην ανάγκη αγοράς καινούριων βιβλίων για τη δανειστική βιβλιοθήκη. Για μία ακόμη φορά, όπως μας δήλωσαν, υπάρχει πρόβλημα οικονομικού χαρακτήρα.

Σημείωσαν δε "πώς πολύ είναι σημαντικό για τον σύλλογο να εκδηλώνεται ενδιαφέρον και να υπάρχει άμεση συνεργασία και ενεργή συμμετοχή και του ίδιου του κόσμου στις διάφορες δραστηριότητές του". Όπως μας είπαν τα τρία μέλη του συλλόγου

που αναφέραμε παραπάνω, "θα χαρούν πολύ να υπάρξει μια πιο άμεση και συνεχής επικοινωνία και επαφή των συγχωριανών μας με τον σύλλογο".

Παρά όμως τα όποια προβλήματα αντιμετωπίζει ο αγαπημένος μας σύλλογος, τα μέλη του δεν χάνουν το θάρρος τους και την ελπίδα τους και κάνουν σχέδια για το μέλλον. Αυτούς ακριβώς τους μακροπρόθεσμους στόχους και μελλοντικές φιλοδοξίες τους μας αποκαλύπτουν παρακάτω.

Ένα από τα κυριότερα μελήματά τους, όπως μας λένε, είναι η μετατροπή του Δ.Σ. από πενταμελές που είναι τώρα σε εννιαμελές, με σκοπό τον καλύτερο καταμερισμό των ευθυνών και συνεπώς την

τέλος, μελετάται η καθέρωση διοργάνωσης συναυλιών κάθε καλοκαίρι στο τοπικό στάδιο, με προσκεκλημένους καλλιτέχνες του νομού μας και των γειτονικών νομών ή ακόμα και γνωστούς καλλι-

τέχνες.

Πολύ αξιόλογοι, πράγματι, οι στόχοι των μελών του πολιτιστικού συλλόγου, γεγονός που αποδεικνύει την μεγάλη αγάπη τους για την όμορφη κοινότητά μας. Εμείς δεν έχουμε παρά να τους ευχηθούμε καλή τύχη στο δύσκολο αλλά πολύ σημαντικό έργο τους.

*Την συνέντευξη πήρε
η Δήμητρα Μαντζιώφη*

Δύο λόγια για τον Πρόεδρο της Κοινότητας

Κύριε Πρόεδρε σ' αυτό το φύλλο θα σας απασχολήσουμε με δύο προβλήματα που αφορούν και στεναχωρούν νομίζουμε όλους τους συμπολίτες μας.

1. Επιτέλους κάτι πρέπει να γίνει με τους θάμνους και τα δεντράκια που υπάρχουν στη διαχωριστική νησίδα του κεντρικού μας δρόμου. Δεν έχουν καθόλου ορατότητα πεζοί και οδηγοί και ο κίνδυνος ατυχημάτων υπάρχει κάθε στιγμή. Παρακαλούμε, πριν θρηνήσουμε κάποιο θύμα, να πάρετε κάποια μέτρα, έστω και με συννεφόση της 3ης Δ.Ε.Κ.Ε.

2. Υπάρχει κατά τη γνώμη μας μεγάλη καθυστέρηση από τις υπηρεσίες της Κοινότητας στην αντικατάσταση των καμένων ηλεκτρικών λαμπτήρων στους δρόμους του χωριού μας. Σε ορισμένες περιπτώσεις η καθυστέρηση αυτή κρατά και μήνες. Δεν νομίζετε ότι κάτι πρέπει να αλλάξει σ' αυτή την τακτική; Και βέβαια τώρα το χειμώνα το πρόβλημα είναι ακόμη οξύτερο. Περιμένουμε απάντηση.

*X. Τομπαΐδης
Διευθυντής του 2ου Δημ. Σχολείου*

Γράμματα στη "Βοϊράνη"

Επμέλεια:
Χρ. Μπαρούδης

Η στήλη γράμματα στη "Β" απευθύνεται στους απανταχού Αγιοθανασίτες. Μπορείτε να στέλνετε επιστολές όπου θα γράφετε τη γνώμη σας για την εφημερίδα μας ή για διάφορες εκδηλώσεις στους τόπους διαμονής σας. Οι στήλες της "Βοϊράνης" είναι πάντα στην διάθεση των αναγνωστών μας.

Πήραμε και δημοσίευμε επιστολή που μας έστειλε από τη Βιέννη ο συγχωριανός μας Ερμίδης Γεώργιος γενικός γραμματέας του εκεί Ποντιακού Συλλόγου "Ο Ξενιτέας".

Βιέννη Νοέμβριος 1995

Η Παναγία Σουμελά στη Βιέννη

Στις 12.11.1995, ημέρα Κυριακή και ώρα 12 το μεσημέρι, κλήρος και λαός - λαός και κλήρος συνεορτάσαμε τη μύρωση της Εικόνας της Παναγίας Σουμελά στον Καθεδρικό Ναό της Αγίας Τριάδας (Μητρόπολη Βιέννης).

Ο Σεβασμιώτατος Αυστρίας και Έξαρχος Κεντρικής Ευρώπης κ.κ. Μιχαήλ χοροστάτησε ο ίδιος αυτής της Θείας Μυσταγωγίας.

Αναφέρθηκε σύντομα στην ιστορία της Αγίας Εικόνας και συγχρόνως ευχαρίστησε το Συμβούλιο του Συλλόγου "Ο Ξενιτέας" διότι ανέλαβε τα έξοδα μεταφοράς της (στο Συμβούλιο του Συλλόγου συμετέχουν οι : Γιαλα-

μάς Ιορδάνης και Κυριακή, Ερμίδης Γεώργιος, Καϊσίδης Γεώργιος και Αμπερίδης Παρασκευάς).

Ως Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου, αλλά προπαντός σαν γνήσιος (σκληρός) Πόντιος, δεν θέλω να μακρυγορήσω, απλούστατα τα θέλω να υπενθυμίσω ότι: όσο θα υπάρχουν πόντιοι, όπου Γης και αν βρίσκονται, πάντοτε θα χτυπάει μέσα

στις καρδιές η καμπάνα της θαυματουργής Παναγίας μας Σουμελά, ονειροπολώντας την δόξα και το Μεγαλείο του Μοναστηρίου Σουμελά στον Ιστορικό Πόντο.

Στα βουνά, στα λαγκάδια και στους κάμπους της Μακεδονίας μας ξαναβρήκαν οι Πόντιοι και η Παναγία μας η Σουμελά την νέα τους εγκατάσταση στην

παντοτινή τους πατρίδα.

Το 1954 στο Ν. Μοναστήρι, στις Καστανιές Βέροιας, αναστηλώθηκε η Παναγία η Σουμελά και το 1995 μυρώθηκε στην Βιέννη.

Ετοι δίκαια μπορού-

με να πούμε ότι: "Η Ρωμανία και αν επέρασε ανθεί και φέρνει κι άλλο".

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Ερμίδης Γεώργιος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο σύλλογός μας ευχαριστεί τον πατριώτη μας κ. Ερμίδη Γεώργιος για τα 250 χιλικά που έστειλε για ενίσχυση της εφημερίδας.

ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ ΤΗΛ. (0521) 66.184 οικίας 68.361

Κ. ΧΑΤΖΗΛΑΖΑΡΟΥ ΦΟΡΤΟΤΑΞΙ

ΤΗΛ. (0521) 68.710

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

βοϊράνη

Επιμέλεια Κ.Κ.Κ.

Και πάλι δωδεκασέλιδη

Τελικά είχαμε δεν είχαμε η "Βοϊράνη" κυκλοφόρησε και σ' αυτό το φύλλο με δώδεκα σελίδες, παρ' ότι κάτι τέτοιο φαινόταν σ' όλους μας στην αρχή αν όχι ακατόρθωτο, αλλά πάντως ιδιαίτερα δύσκολο. Το εγχείρημα έγινε και την προηγούμενη φορά, λόγω καθυστέρησης της προηγούμενης έκδοσης, πλην όμως η μεγάλη θεματολογία που ανακαλύψαμε κατά τις συζητήσεις της συντακτικής ομάδας και η αθρόα κατάθεση κειμένων, μας έκαναν ν' αλλάξουμε γνώμη και να το ξαναπιχειρίσουμε. Το ανθα συνεχίστε στο μέλλον εξαρτάται κυρίως από μας τους ίδιους, αλλά και κατά ένα μεγάλο μέρος από τα οικονομικά του συλλόγου, δεδομένου ότι τώρα η έκδοση κάθε "Βοϊράνης" κοστίζει πολύ περισσότερο,

δίχως συγχρόνως να έχει αυξηθεί η τιμή της και η επήσια συνδρομή. Είναικαιρός λοιπόν ο κάθε συγχωριανός που είναι σε θέση και βλέπει την προσπάθεια που γίνεται, να την ενισχύσει οικονομικά, στέλνοντας προαιρετικά στην διεύθυνση του συλλόγου, ένα κάποιο χρηματικό ποσό ή τουλάχιστον τη συνδρομή του.

Εξ άλλου αυτό βλέπουμε να γίνεται σε μεγάλη μάλιστα κλίμακα σε τοπικές εκδόσεις διπλανών μας χωριών, πράγμα που τους τιμά ιδιαίτερα. Ευελπιστούμε λοιπόν και περιμένουμε την έμπρακτη εκδήλωση της αγάπης σας για την "Βοϊράνη" για να είναι πάντα κοντά σας δωδεκασέλιδη με πλούσια και ποικίλη ύλη.

Η ιστορία μας

Μια πολύ σημαντική προσπάθεια ξεκινά η "Βοϊράνη" προκειμένη

• είδα . . .
• άκουσα . . .
• έμαθα . . .

νου μέσα απ' τις στήλες της να καταγραφεί η ιστορία του χωριού μας και να αποτυπωθεί στο χαρτί κάθε έκφραση της κοινωνικής, πολιτικής, οικονομικής κλπ. Ζωής των κατοίκων του απ' τη στιγμή της δημιουργίας του μέχρι σήμερα. Σίγουρα υπάρχουν πολλά στοιχεία και κυρίως ζωντανές μνήμες, που όμως κινδυνεύουν να χαθούν με το πέρασμα του χρόνου. Είναι ίσως η μοναδική ευκαιρία, για όσους αγαπούν το χωριό μας και έχουν στοιχεία ή μπορούν να βρουν, να πάρουν μέρος σ' αυτή την προσπάθεια με την καταγραφή τους στο χαρτί και την αποστολή τους στην "Βοϊράνη". Άλλα κι αν ακόμη δεν μπορούν να τα καταγράψουν θα ήταν πολύ ωφέλιμο να μας υποδείξουν τις πηγές προκειμένου να το πράξουμε εμείς. Σ' αυτή την προσπάθεια, που είναι εύλογο να διαρκέσει, είναι πολύ σημαντική η προσφορά παλαιών φωτογραφιών που απεικονίζουν συλλογικές εκδηλώσεις των κατοίκων του χωριού.

Τέτοιες φωτογραφίες είναι βέβαιο ότι υπάρχουν σε κάθε σπίτι, όπως υπάρχουν και αντικείμενα ιστορικής αξίας (φορεσιές, σκεύη, κοσμήματα, εικόνες, γεωργικά εργαλεία κλπ.). Όλα αυτά είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για την όσο το δυνατόν πληρέστερη καταγραφή της ιστορίας του χωριού μας γι' αυτό καλούμε ακόμη μαφορά όλους τους κατοίκους που μπορούν να βοηθήσουν να το πράξουν το συντομώτερο δυνατό. Η προσφορά τους αυτή θα είναι η καλύτερη παρακαταθήκη για τα παιδιά τους και τα εγγόνια τους.

Θα πρέπει ίσως όλοι να εννοήσουν ότι μια τοπική εφημερίδα, όπως είναι η "Βοϊράνη", που φιλοδοξεί να καταγράψει την ζωή του χωριού, δεν είναι δυνατό και ούτε θα ήταν σωστό, στις στήλες της να φιλοξενεί μόνο τις καλές ειδήσεις και μόνο ευνοϊκά σχόλια για όλα τα συμβαίνοντα σ' αυτό. Είναι αυτονότητα ότι όλα δεν μπορεί να είναι και να γίνονται τέλεια γιατί τότε θα ζούσαμε σε μια ιδεατή κοινωνία, πράγμα όμως που δεν συμβαίνει. Θα πρέπει επομένως να γίνει κοινός τόπος σ' όλους (συντακτική επιτροπή, διοίκηση συλλόγου, κατοίκους) ότι μπορεί κάλλιστα ν' ασκεί και κριτική απ' τον καθένα για όσα στραβά γίνονται ή για όσα δεν γίνονται. Βέβαια θεωρούμε επίσης αυτονότητα ότι η κριτική πρέπει να είναι

Στο χρόνο που φεύγει... στο χρόνο που έρχεται

Σ κ έ ψ ε i s ,

Πάει κι αυτός ο χρόνος. Φορτωθήκαμε στην πλάτη μας τα βάρη του και τώρα τούτες τις μέρες του ξαποσταμόν, ψαχουλεύνουμε πάνω μας να βρούμε τα σημάδια του. Άλλοτε έντονα, άλλοτε αχνά, υπάρχουν όμως και δεν πάνουν να είναι σημάδια...

Κι είναι οι ψυχές μας, μ' όνειρα γεμάτες κι είναι οι ελπίδες χαραγμένες στις παγωμένες ματιές μας όπως το κάτασπρο χιόνι

**στον αγκαθωτό πυράκανθο
Και περιμένουμε,
όπως κάθε φορά μάθαμε να κάνουμε,
το νέο ξημέρωμα,
να φέξει μια γιορτάσιμη ημέρα,
αληθινή,
ανθρώπινη...
να λιώσουν τα χιόνια,
α λάμπει ο ήλιος ...**

Χρόνια Πολλά Καλή Χρονιά

Κριτική

Θα πρέπει ίσως όλοι να εννοήσουν ότι μια τοπική εφημερίδα, όπως είναι η "Βοϊράνη", που φιλοδοξεί να καταγράψει την ζωή του χωριού, δεν είναι δυνατό και ούτε θα ήταν σωστό, στις στήλες της να φιλοξενεί μόνο τις καλές ειδήσεις και μόνο ευνοϊκά σχόλια για όλα τα συμβαίνοντα σ' αυτό. Είναι αυτονότητα ότι όλα δεν μπορεί να είναι και να γίνονται τέλεια γιατί τότε θα ζούσαμε σε μια ιδεατή κοινωνία, πράγμα όμως που δεν συμβαίνει. Θα πρέπει επομένως να γίνει κοινός τόπος σ' όλους (συντακτική επιτροπή, διοίκηση συλλόγου, κατοίκους) ότι μπορεί κάλλιστα ν' ασκεί και κριτική απ' τον καθένα για όσα στραβά γίνονται ή για όσα δεν γίνονται. Βέβαια θεωρούμε επίσης αυτονότητα ότι η κριτική πρέπει να είναι

καλόπιστη και να μην περιέχει υβριστικούς ή συκοφαντικούς χαρακτηρισμούς.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει όλοι να κατανοήσουμε ότι την καλόπιστη κριτική πρέπει να την επιζητούμε γιατί μόνο τότε υπάρχει ελπίδα να διορθώσουμε τα λάθη μας.

Σχολεία, μαθητές

Είναι πολύ ενθαρρυντικό για όλους μας και κυρίως για την "Βοϊράνη" το γεγονός ότι από τη σχολική κοινότητα, δηλαδή απ' τους δασκάλους και τους μαθητές, εκδηλώθηκε μια αξιόλογη ανταπόκριση στο κάλεσμα της "Βοϊράνης" για εμπλουτισμό της ύλης της με στοιχεία απ' τη ζωή και την δράση της πιο πάνω κοινότητας.

Κι αυτό γιατί είναι αποδεκτό απ' όλους ότι ο χώρος των σχολείων περικλείει

μέσα του τον πιο ελπιδοφόρο δυναμικό ενός τόπου, αφού οι μεν δάσκαλοι ανήκουν εκ των πραγμάτων στην πνευματική ηγεσία της μικρής κοινωνίας ενός χωριού οι δεν μαθητές αποτελούν την ζωτική ελπίδα του αύριο.

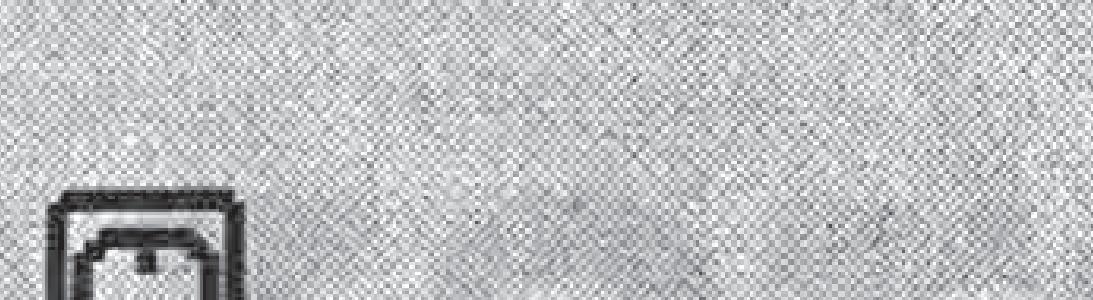
Αποτέλεσε λοιπόν ευχάριστη έκπληξη ο διαγωνισμός των μαθητών της ΣΤ' τάξης των δημοτικών σχολείων, στην συγγραφή εκθέσεως με θέμα πώς βλέπουν το χωριό τους. Κι ήταν ακόμη πιο ευχάριστη η έκπληξη και η ικανοποίηση απ' τον προβληματισμό και τις επιδόσεις των μικρών μαθητών. Εξ άλλου ένα δείγμα μπορείτε να έχετε διαβάζοντας μέσα στις στήλες της "Βοϊράνης" τις δύο εκθέσεις που κρίθηκαν ότι είναι οι καλύτερες.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ

Κόψε το τσιγάρο Όλοι μου λένε κόψε το τσιγάρο σε πειράζει μα απ' όλα πιο πολύ η συντροφιά του τσιγάρου τόσο πολύ με νοιάζει. Μια ολόκληρη ζωή το είχα συντροφιά στην λίπη και στη χαρά στα νιάτα και γεράματα με κράτησε γερά. Πόσα όνειρα δεν έκανα καπνίζοντας το φτωχό μου τσιγαράκι βλέποντας τις νύχτες τ' αστέρια και το φεγγάρι η συντροφιά μου μου έδινε κουράγιο και μεράκι. Οχι, δεν θα σε κόψω ότι και αν μου λένε, αγαπημένο μου τσιγάρο μια ζωή μαζί περπατούσαμε και θα περπατήσουμε μαζί ώπου να ανταμώσουμε το χάρο.

9.11.1994
Κυριάκος Φυλαντζόπουλος

ΣΤΑΥΡΟΣ Δ. ΣΚΑΡΟΓΛΟΥ

ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΧΡΩΜΑΤΑ - ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ
ΘΕΡΜΑΝΣΗ - ΗΛΙΑΚΟΙ ΘΕΡΜΟΣΙΦΩΝΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

66.431 & 66.188

GOLD

BΙΟΤΕΧΝΙΑ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ - ΣΦΟΛΙΑΤΑΣ *

Γιώργος Πορτούπογλου

ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΡΑΜΑΣ *

παραγγελίες (0521) 66.267 & 66.828

ΚΑΦΕ - ΜΠΟΥΓΑΤΣΑ ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΝΤΑΛΙΔΗΣ - ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΟΛΗ ΜΕΡΑ ΑΝΟΙΧΤΑ

Σ' ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΜΕ ΚΛΙΜΑΤΙΖΟΜΕΝΟ ΧΩΡΟ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΦΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΑΣ

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΗΛ. 66.309